

Millî Şefin İzmir halkına hitabesi

Bu sabahki haberler

Ruslar Harkofu aldılar mı?

Londra böyle söylüyor, Moskova, hat yarıldı diyor

Londra 18 (A.A.) — Stokholm'den alınan habere göre, Sovyetler, son derecede şiddetli muharebelerden sonra Harkofa girmişlerdir. Bu muharebeler esnasında Almanlar, iki general de dahil olduğu halde 15 Mâ 20 bin subay ve er ölü bırakmışlardır.

Şehirdeki diğer Alman kuvvetleri kaçmışlardır. Şehir, Almanlar tarafından ateşe verilmiştir.

Sovyet kuvvetleri Kurunda, Kerç yarımadasında Almanlara ani bir baskın yapmışlardır. Bir Sovyet harp gemisinin himayesinde karaya çıkan silâhbazlar tarafından yapılan bu baskın azami derecede muvaffak olmuştur.

Staraya Russa'da çember içinde kalan Alman kuvvetlerinin vaziyeti de kötü, sık sık fenalaşmaktadır. Sovyetler bu kez, simde son üç hafta içinde 80 meskin yeri geri almışlardır.

Moskova 18 (A.A.) — Harkofta Sovyet kuvvetleri dün Alman hatlarında bir gedik açmağa muvaffak olmuşlardır. Düşman 1000 kişi zayıf vermiştir. 35 top ve büyük malzeme ihtinam edilmiş, bir Smolensk kesiminde şiddetli muharebeler olmaktadır. Vıyazmayı kısıtlı almak için Sovyetlerin iki kolu tarafından yapılan hareketler neticesinde bu iki kol arasındaki mesafe gittikçe daralmaktadır. Almanların vaziyeti çok vahim sayılmaktadır.

Beruttan Tahrana kadar bir müdafaa hattı yapılıyor

Londra 18 (A.A.) — Deyli Ekspres gazetesinin Bağdad muhabiri bildiriyor: Binlerce Suriyeli ve yerli amele İngiliz mühendislerin nezareti altında çalışarak, Beyruttan Tahrana kadar uzanan 1200 mil uzunluğundaki geniş sahada mükemmel bir müdafaa sistemi kurmaktadır.

İran ve Irak'taki petrol sahalarının müdafasına tahsis edilen bu bir bölüme tank maniaları ve tuzakları kazılmaktadır.

Bu cephe 8 ve 10 uncu Britanya orduları tarafından tutulmaktadır.

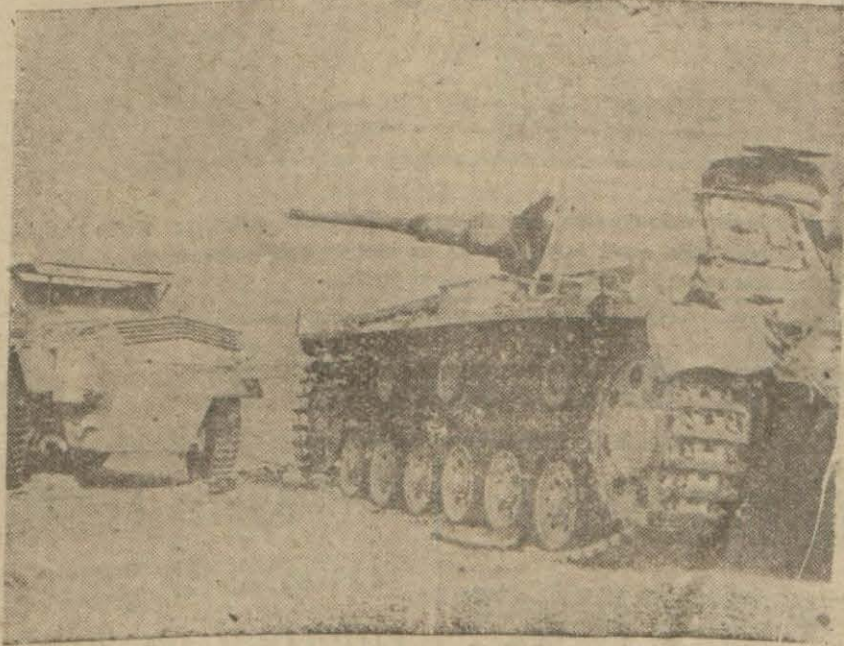
Bir fiyorda sığınan Tirpitz zirhlısına hücum için takviye bekleniyor

Londra 18 (A.A.) — İngiliz tayyareleri ve hafif deniz kuvvetleri Narvik yakınlarında seyretmekte olan Von Tirpitz zirhlısına ani bir hücum yapılmıştır. Tirpitz derhal kaçmış ve bir fiyorda lîfca etmiştir. Fiyord dışındaki zirhlıya hücum edebilmek için tayyarelerin takviye alınması beklenmektedir.

İran kraliçesi Tahrana dönüyor

Londra 18 (A.A.) — Kahreden bildirildiğine göre İran kraliçesi Fevziye bugün Tahrana dönecektir.

Kraliçe, Tahrandaki kral ve hükümet erkânı tarafından karşılanacaktır.

Şark cephesinde ağır tanklar

Rusyada son harb vaziyeti

Kerç yarım adasında göğüs göğüse muharebeler oldu
Almanlar bir günde 70 tayyare düşürdüler

Moskovaya göre Harkofta çete muharebe eri oluyor

Berlin 17 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği:

Kerç yarım adasında, düşmanın yeni taarruzları Alman-Rumen hatları önünde akim kalmıştır. 33 tank tahrib edilmiştir. Bazı yerlerde şiddetli göğüs göğüse muharebeler olmuştur.

Doğu cephesinin diğer bölgelerinde düşman muvaffakiyetsiz taarruzlarını tekrarlamış ve kanlı kayıplara uğramıştır. (Devamı 5 inci sayfada)

Denizlerde Hindistan sularında batırılan gemiler

Japonlar 81 bin tonluk gemi batırdılar

Amerika conanması taarruza mı geçiyor

Tokyo, 17 (A.A.) — Japon umum karargâhının bildirdiğine göre, Birmanya ve Hindistan kara sularında harekette bulunan Japon denizaltıları düşman nakliye gemilerine ağır darbeler indirmişlerdir, bu denizaltılar 15 Martta kadar 81.000 tonluktuk gemi batırmışlardır.

Colombs sularında ikisi silâhlı ve iki tane de 20.000 tonluktuk sarmış gemi olmak üzere 11 vapur, 24.000 tonluktuk üç silâhlı vapurla 7.000 tonluktuk bir sarmış gemi Madras yakınlarında ve nihayet 9.000 tonluktuk silâhlı iki vapurla 5.000 tonluktuk bir yük vapuru da Rangoon dolaylarında batırılmıştır.

Amerikan donanması taarruza geçiyor

Melbourne, 17 (A.A.) — Amerikan (Devamı 5 inci sayfada)

Mühim miktarda gıda maddeleri satışa arzediliyor

Ofis tarafından ayda 150 ton pirinç, 300 ton fasulye piyasaya arzedilecek

Ankara, 17 (Hususi) — Haber aldığı, ma göre İstanbul piyasasında bazı gıda maddelerinin darlığı nazarı dikkate alınarak, ayda 150 ton pirinç, 300 ton fasulye, bir parti olarak ta 1600 teneke peynir, 600 teneke sadeyağı ve 100 ton bulgurun piyasa ihtiyacını karşılamak üzere Toprak ve Ticaret Ofisleri tarafından satışa arzedilmesi için Ticaret Bakanlığından bu müesseselere emir verilmiştir.

Bulmacalarımız

Dün nesrettığımız bulmacamızla 8 inci seri bulmacalarımız nihayete ermiş oldu.

Bu seriye aid bulmacayı halletmiş olan okuyucularımızın bunları göndermelerini rica ederiz, 9 uncu seri bulmacalarımızı bugünden itibaren nesrediyoruz.

Tevziat nasıl yapılacak

Şehrimiz İlaş Müdürlüğü, evvelce stok edilmiş olan 150 ton pirinç ve 158 ton fasulyeyi ihtiyaç sahiplerine tevzi etmeğe karar vermiştir. Fasulye ve pirinçler evvelâ yatılı okullara, hastane, lere, hayır ve himaye cemiyetlerine dağıtılacak, artan kısım kooperatifi ve büyük bakkalıye mağazalarına verilecek. İhtiyaçlar, bir liste ile İlaş Müdürliğüne bildirilecektir.

Dış siyasetimiz

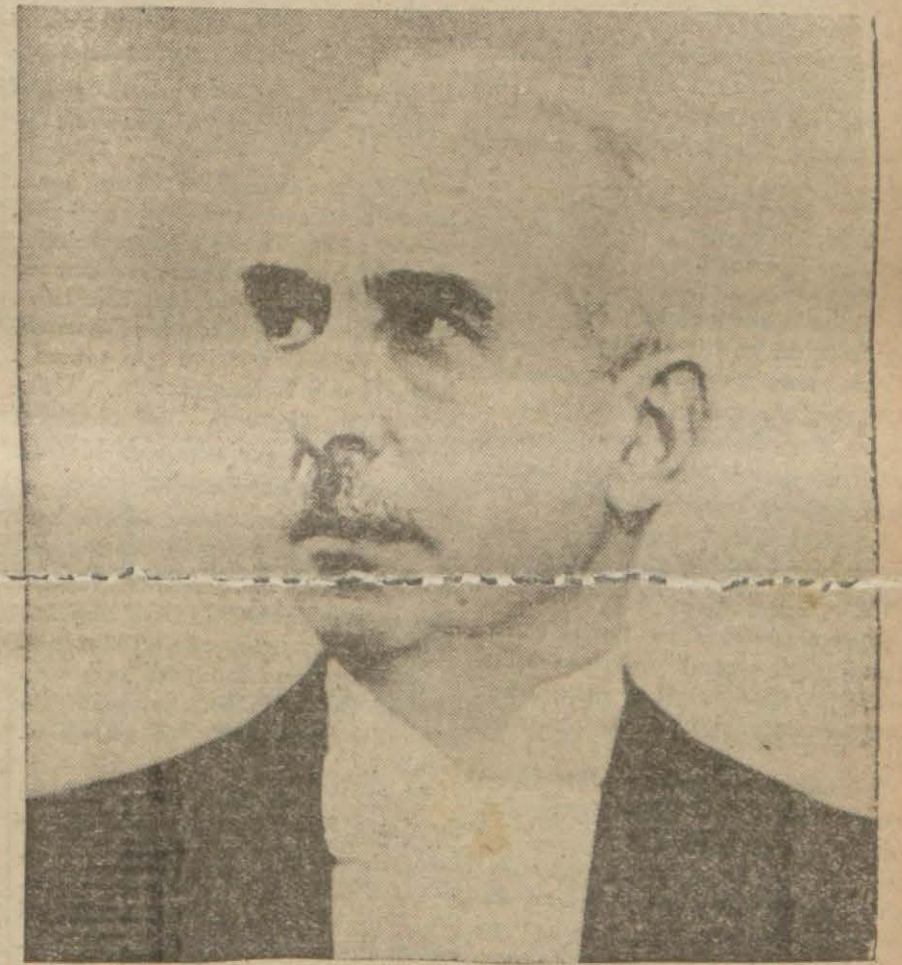
“Bugün bizi muharebe eden taraflarla çatışmaya götürecek açık meselemiz yoktur,,
Yakın ufukumuzda bulutlar görmiyorum
“Memleket, ordularını daima ayakta hazır ve uyanık tutacaktır,,

İzmir, 17 (A.A.) — Millî Şef İsmet İnönü bugün İzmir halkına hitaben aşağıdaki konuşmayı yapmıştır:

İzmirliiler sevgili vatandaşlarım,

Bir iki gündübenberi aranızda iyi vakit geçiriyorum. Ayırırken sizlerle bir konuşma yapmak istedim. İlk önce şunu bildireyim ki, seyahatimden çok memnunum. Vatandaşlarımızı sıhhatli, imanli, işleri ve işleriyle devamlı olarak çalıştırıyorum. Uğradığım birçok yerler, de okulları gezdim. Okullardaki durum ve çalışmalar, benimle beraber olsaydınız, sizi de memnun ederdi. Okullarda talebeyi umumî olarak iyi buldum. Talebenin her bakımdan sağlığına çok önem veriyoruz. Onları çalışkan, gürbüz ve enjavişli olarak, hayata yeni zamanın isterlerine hazırlanmaya çalışıyoruz. Ana ve babaların da talebe işlerini öğrenme anlayışla takib etmelerini isterim. Öğretmenler vazifelerini benimsemişlerdir. Hevesli ve dikkatlidirler. Talebe ile candan meşgul oluyorlar. Bundan çok memnunum. Yeni neslin yetişmesinde öğretmenlerin vazifesi büyüktür. İlk öğretim, teknik öğretim, orta ve yüksek öğretilerin teşkilâtını genişletmek için hiçbir fırsat kaçırmıyoruz, hiçbir fedakârlıktan çekinmiyoruz. Bunlardan iyi sonuçlar alan öğretmenlerin göstereceği kabiliyet, çalışkanlık ve anlayışa bağlıdır. Talebe ve ana babalar da öğretmen-

(Devamı 5 inci sayfada)

Millî Şef İsmet İnönü

Küçük san'atlar kanunu

Ankara, 17 (Hususi) — Küçük san'atlar kanun projelerini hükümet bugün Meclise vermiştir. Proje başlıca şu gayeleri hedef tutmaktadır:

(Devamı 6 ncı sayfada)

Çanakkale zaferinin yıldönümü

27 yıl evvel bugün, yani 18 Mart sabahında Türk ordusu, Çanakkalede müttelik düşman donanmasına karşı, tarihin şimdye kadar kaydetmediği büyük ve pariak bir zafer kazanmıştır. Sakin bir hava, da, müteaddid düşman zirhlilerin, dan mütecekkil kuvvetli bir filo Çanakkaleyi zorlayıp geçmek için ileri atılmış, fakat Türk topçusunun, Türk mayınlarının cehen, nemi ateşi altında bozguna uğramış, üç zirhlî denize gömülmüş, diğer üçü de bir daha vazife göremeyecek halde harap olmuştu. Bu darbe o kadar müthiş ve kat'i bir tesir bırakmıştır ki 1914 harbinin sonuna kadar müttelik donanma bir daha Çanakkale boğazına hücumu teşebbüs edezememiş, tir.

18 Mart zaferi, daima tarihimizi süsleyen en parlak sayfalardan biri olarak kalacaktır.

Parti Grubu

Hariciye Vekili dün iki saat süren izahatta bulundu

Ankara, 17 (A.A.) — C. H. P. Meclis grubu umumî heyeti bugün «17.3.1942» saat 15 de Reis Vekili Trabzon mebusu Hasan Sakamın reisiğünde toplandı: Celsenin açılmasını müteakib geçen toplantıya aid zabıt hülâsası okunduktan sonra Büyük Millet Meclisinin faallı, bere icab eden cevaplar verildikten sonra yetine fasla verildiğindenberi geçen altı hafta içinde bizi alâkalandıran siyasi hâdiseler ve vakıalar hakkında Hariciye Vekili Sükrü Sıracoğlu iki saat süren izahatta bulundu. Bu izahata temas eden mevzular üzerinde söz alan hatib, bere icab eden cevaplar verildikten sonra saat 17.30 da toplantıya son verildi.

Anıt Kabir projeleri

Anıt-Kabir hakkındaki projelerin jüri heyeti tarafından tetkikine bağlandığını yazmıştık. Yukarıdaki resim jüri heyetini projeler arasında göstermektedir.

Hergün

Sark cephesinde
Sabit olan
İki hakikat

Ekrem Uşaklıgil

Sovyetler hakkında düşmanları tarafından ileri sürülen iddialar ne olursa olsun.

Moskova ricalinin iki hayati nokta için ihmal etmiş olduğu hiçbir zaman iddia edilemeyecektir.

Bu noktalarından birincisi icabında bütün Avrupaya karşı koyacak derecede kuvvetli bir orduyu, böyle bir orduya yetilecek bütün endüstri cihazları ile birlikte hazırlamaya koyulmamış olmak, ikincisi de memleketlerinin iklim şartlarına dair asırlardanberi edinilmiş bilgi ışığını bir kenara atmamış bulunmaktır.

Bu iki nokta nazarı bir iddia olmaksızın artık çıkmıştır. İmtihan geçiren bir hakikat olarak bütün dünyanın gözleri önüne serilmiş durumundadır, ne inkâr edilebilir, ne de küçümsenebilir.

Alman tebliğlerinde sayılan rakamlar bazıları tarafından ne derece mübalâğalı görülürse görülsün, şu dokuz aylık savaş esnasında Rusların on binlerce top, tank, uçak kaybetmiş oldukları gene kendileri tarafından anlaşılmaktadır.

Rusların bin küsur kilometre derinliğinde çok zengin bir yurd parçasını bırakmak zorunda kalmış olmalarına rağmen endüstri kayıplarının yüzde 65'ini el'ân ellerinde bulundurmaya oldukları iddia edilmiş hiç değilse bir dereceye kadar doğru olacaktır. Zira ne tank tüketmişler, ne de tayyare.

Alman tebliğlerinin birinde Sovyet kuvvetlerinin bir hafta içinde yalnız bir kesimde, dört yüz tank kaybetmiş oldukları iddia ediliyor.

400 tank Fransız ordusunun harb başlangıcında malik olduğu tank yetkununun üçte biri demektir. Koca Fransız ordusunun malik olduğu tank kuvvetinin üçte birini bir haftada ve bir kesimde kaybeten, tükten sonra gene taze kuvvetlerle saldırıya devam edebilmek için ne kadar hazırlanmış, veya kaynaklarını ne derece genişletmiş olacağı kendiliğinden meydana çıkar.

İşte Rus hazırlıklarının çok derin ve esaslı olduğunu en büyük delil.

Sovyetlerin orduyu ihmal etmedikleri gibi memleketlerinin iklim şartlarına aid bilgileri de bir kenara atmamış olduklarını söyleyebiliriz.

Rusyada kışın şiddetli kışınca nunda başlar, kar tabakalarında kalınlığın azami haddini bulduğu mevsim Şubatın ilk haftasıdır. «O zaman trenler durdurulur, telgraf direklerini söküp atan, insanları ve hayvanları diri diri gömen, tahammül edilemez fırtınalar kopar. Soğuk da garbden şarkı doğru ilerledikçe artar. Bu memleketlerde arz ve tül dairelerinin iklim üzerinde oynadıkları rol tahmin edilebileceğinin aksindedir.» Meselâ çok aşağıda bulunan Kursk ile kara topraklar kışın çok yukarıda, kutba 900 kilometre yakınlıkta bulunan Leningrad kadar soğuktur. Buz denizinde kâin-Murmansk Golfstrim sayesinde bütün kıt buzuzken, Azak denizinde patınaj yapılır. Bölgeden bölgeye kışın şiddetli gibi devam müddetleri de farklıdır. Meselâ kar Donetz havzasında 76, merkezde Orel'de 131, Smolensk'te 140, Moskova'da 146, Minsk ile Riga'da 100 gün sürer.

Demek oluyor ki cephenin cenubunda (Karadeniz, Ukrayna) kışın Mart sonuna, merkezinde (Moskova, Smolensk) Nisan ortasına, şimalinde Nisan sonuna doğru bitecektir.

Bu memleketlerde kışın harekâta ne kadar zorluk verirse buzların çözülmeye zamanı da o kadar zorluk verir. Ruslar bu mevsime Rasputitska derler. Yolsuz günler demektir, zira artık ne kızak işler, ne otomo-

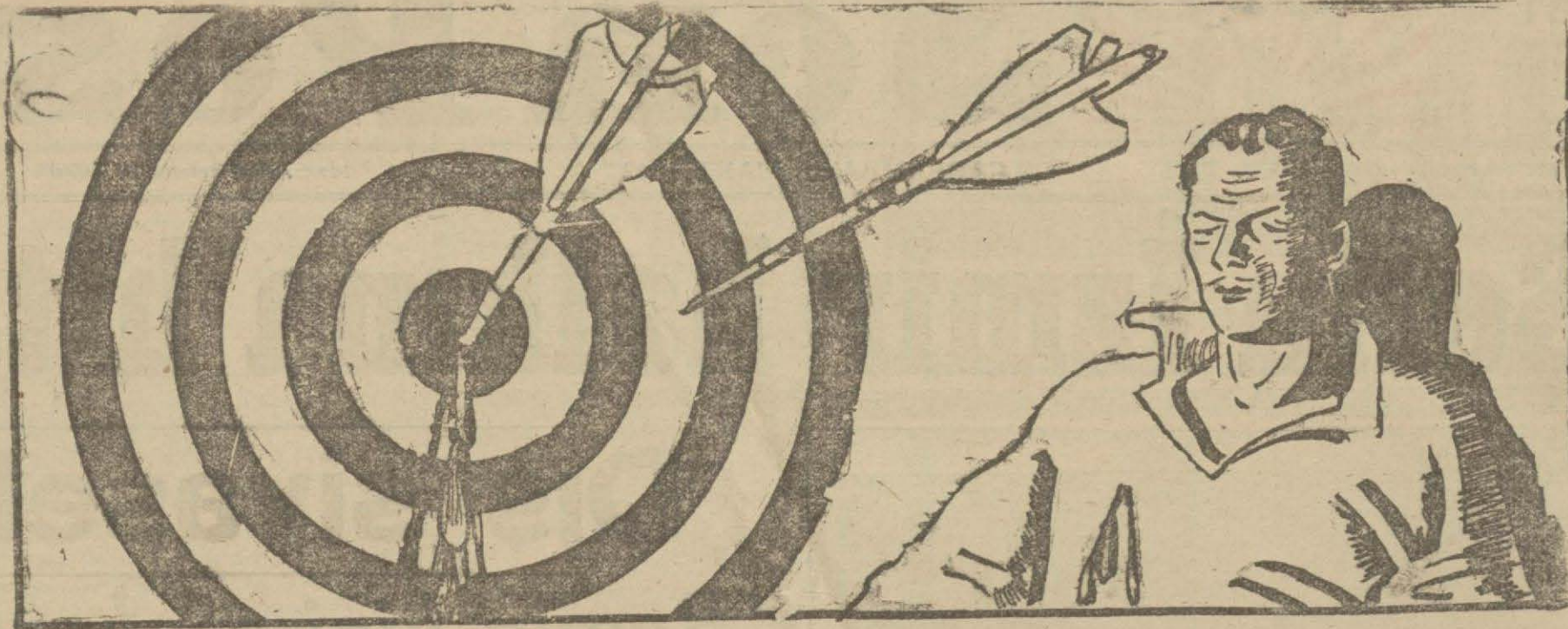
bil. Herkes bulunduğu noktada mahpusur ve umumiyet itibarıyla Mayıs başlangıcına kadar bu vaziyette kalır.

Bu umumî bilgiden bir netice çıkarılabilir. Bugün Martın on sekiz, cembî Rusyada kışın son devresidir. Kar fırtınası bir iki hafta sonra duracak, durmasıyla birlikte camur mevsimi başlayacaktır. Bu bölgede ne yapılabilirse şu bir iki hafta içinde yapılabilir.

Ve işte görüyoruz ki Sovyet ordusu baharda beklenen Alman saldırısından önce ne yapmak mümkün künse yapmak için cenubda bütün kuvvetle taarruza geçmiştir. Muvaffak olup olamayacağı ayrı bir meseledir. Bugün sabit olan hakikat sadece Sovyetlerin hem çalışmış oldukları, hem de iklim şartlarından istifadeye uğradıklarıdır.

Ekrem Uşaklıgil

Resimli Makale:

Zaman uğradık uz haklılıkları yavaş yavaş unutturabilir, geçiremeyeceği tek yara nefis t. Amizde açılmış olandır, bir defa kanamaya başladık, ne, hiç bir zaman tam olarak kapanmaz.

Muhababınla münakaşaya girişebilirsin, fikirlerini serbestçe söyleyebilirsin, onun yaptıklarında eksik bulduğun varsa onu da anlatabilirsin, fakat onu, hele başkasının yanında küçük düşürmemek şartı ile.

Şehir Haberleri

Vilâyet dahilindeki kazalarda ziraat seferberliği faaliyeti

İlkbahar ve yaz ekimi faaliyeti başladı, her tarafta hummalı bir çalışma göze çarpıyor, Vali yarın verilecek ziraat konferansında bulunmak üzere Çatalcaya gidecek

Vilâyet dahilindeki bütün kazalar dahilinde ziraat seferberliği devam etmektedir. Bu hususta kazalar dan gelen telgraflar ilkbahar ve yaz ekiminin başladığını bildirmektedir. Yaz mahsullerinden patates, soğan ve nohud ekimi için tohumluklar hazır bulunmaktadır. Daha soğuk mıntakalarda ise tarlaların hazırlanması için hummalı bir şekilde çalışılmaktadır.

Düğer taraftan ziraat işletmelerinin vilâyete tahsis ettiği beş ton demir demir kaparıcı ucu demiri yapımına başlanmıştır. Ofis tarafında külliyyetli miktarda kökürt getirilmiştir, gene külliyyetli miktarda gözaşı da yolda bulunmaktadır. Bu günlerde memleketimize gelmiş olacaktır.

Yarın Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, ziraat müdürü ve Halkalı Ziraat mektebi profesörlerinden Ragıp Ziya Maden Çatalcaya gideceklerdir. Ziraat profesörü orada ikinci zirai konferansını verecektir.

Türk Ticaret Bankasının bu yıl 343 bin lira kârı var

Türk Ticaret Bankasının sonelli he-yeti umumiye toplantısı 16 Mart 1942 tarihinde Bankanın Ankara'daki Merkez binasında yapılmıştır. Meclisi idare rapor ve bankanın bilançosu hesabatları rapor ve bankanın arz edilecek kabul ve tasvib olmuştur.

Türk Ticaret Bankası 1941 senesinde çok verimli neticeler elde etmiş ve temin ettiği 343.000 lira kârı geçmiş senelerden devren geçen şüpheli alacakları yokunu bu defa tamamen temizleyerek vaziyete gelmiştir. Bankanın idare meclisi raporunda, müesseseye aktifasyon ve faaliyetlerine önümüzdeki sene temennîleri tezvine imkân bulunacağı ümitli belirtilmektedir.

bil. Herkes bulunduğu noktada mahpusur ve umumiyet itibarıyla Mayıs başlangıcına kadar bu vaziyette kalır.

Bu umumî bilgiden bir netice çıkarılabilir. Bugün Martın on sekiz, cembî Rusyada kışın son devresidir. Kar fırtınası bir iki hafta sonra duracak, durmasıyla birlikte camur mevsimi başlayacaktır. Bu bölgede ne yapılabilirse şu bir iki hafta içinde yapılabilir.

Ve işte görüyoruz ki Sovyet ordusu baharda beklenen Alman saldırısından önce ne yapmak mümkün künse yapmak için cenubda bütün kuvvetle taarruza geçmiştir. Muvaffak olup olamayacağı ayrı bir meseledir. Bugün sabit olan hakikat sadece Sovyetlerin hem çalışmış oldukları, hem de iklim şartlarından istifadeye uğradıklarıdır.

Ekrem Uşaklıgil

Buğdaya bakla ununu fırıncıların karıştırması mahzurlu görülüyor

Haliteyi, Ofis yaptığı takdirde, Maliye ikinci muamele vergisi istiyor, bazı fırıncıların suüstimallerine mâni olmak üzere bu işin Ofis tarafından yapılması için Ankara'ya müracaat edildi

Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından fırıncılara verilen unlara dün bakla unu karıştırılmamıştır. Dün tevzi edilen unlar buğday, mısır ve buğday, nohud halitesidir.

Ofis, evvelce de yazdığımız gibi, fırıncıların günlük istihkaklarına isabet eden buğday ve mısır unlarını ayrı ayrı vermekte ve fırıncılar bunu kendileri halite haline getirmektedirler. Bu haliteyi Ofisin yapmamasının sebebi, bu işin mahyeye ikinci bir muamele sayılarak tekrar ve ikinci defa muamele vergisine tâbi tutulmasıdır. Bu

hususla Ankara'ya müracaat edilmiştir. Gereken kararın bugünlerde ve süratle verileceği tahmin edilmektedir. Zira fırıncılara verilen halite yapma işinin bazı suüstimallerine yol açtığı söylenmektedir. Bu arada bazı fırıncıların muhtelif nevi unları aralarında mübadele ederek şehir muhtelif mıntakalarında ekmeğe çenşisinin başka başka olmasına sebep oldukları görülmüştür. Halite yapılması değişimlerinde ve Ofisin kontrolü altında olduğu takdirde bu çeşid hareketlerin önüne geçilecektir.

Perşenbeden sonra mailara etiket koymak mecburi

Fiat Mürakabe Komisyonu evvelce yapmış olduğu bir toplantıda bilimum mağaza ve dükkânların, satılmakta oldukları malların fiyatlarını, etiket koymak, liste tanzim etmek veya katalog tanzim etmek suretiyle halka bildirmeye mecbur olduklarını karar altına almıştır. Bu kararın tatbiki için konulan müddet pazarlıksız satış yapan müesseseler için Perşembe günü sona ermektedir. Pazarlıksız satış yapan müesseseler için müddet bir hafta daha uzatılmıştır. İşe Müdürlüğü bu kararın tatbiki için matbu zaat ve makaleleri hazırlanmıştır. Bu karara riayet etmeyen ticarethaneler gözlürse bu matbu varakalar doldurubcak ve hemen Müddetli numulide sevkedilerek cezanın suretiyle tatbik edilmesi temin olacaktır.

Lâstik tevziatına başlanıyor

Lâstik tevziatı için beklenen emir işe müdürlüğüne gelmiştir. Yeşil lâstik tevziatında, lâstiksiz olarak uzun müddet bekleyen otomobiller ve kamyonların ihtiyacı ilkönce giderilecek ve bundan sonra ihtiyacı nisbetti gözönünde bulundurularak tevziata devam edilecektir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA

Bir arkadaşımız anlatı: Geçen gün, Şehir tiyatrosundan bir aktörün, sıramızı beklerken, sıramızda bulunan, sık ve gıcık bir bayan, birinci kattan bir tane istediği şeyi memuru: «Birinci kat yok, ikinci kattan alacaksınız» cevabını verince, genç ve sık bayan, «İkinci kattan leca var» l. «İkinci kattan var» şeklinde anlamıştı.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA

Vasfi Rizanın evini soyan adam mahkemede

Eski Dahiliye Vekili Sükri Kayaya şantaj yapmak suretiyle dolandırıcılığa kalkışan sabık Kale namı ile müdürü Mehmed Ali, son defa olarak da Şehir Tiyatrosu sanatçısından Vasfi Rizanın evine giderek aktörün evde bulunmamasından bilistifade kendisini ev halkına yakın arkadaşları gibi tanıtmış ve bu suretle 150 lira para ile gülmüş ve fil dişi iki tabaka ve bir de dürbün çalarak kaçmıştır.

Suçunun muhakemesine dün asliye 6 ncı cezaada başlanmış, kendisi yapılan sorgusunda Vasfi Rıza ile eskidenberi tanıştığını ve bu para ile eşyalarını aktörün bir yardım olarak kendisine verdiğini, ortada bir şirket mevcut olmadığını söylemiştir.

Mekteplerin dinlenme tatili

Maarif Vekilligince âlakadamlara bildirildiğine göre yarın akşamdan itibaren resmi ve hususi bütün orta öğretim müesseselerinde ikinci imtihan devresi dinlenme tatiline başlanacaktır. Tatil Cuma sabahından ayın 26 ncı Perşembe günü akşamına kadar devam edecek ve Cumaya günü bütün okullarda yeniden derslere başlanacaktır.

Hiç dinmiyen kan..

Antakyalı Tefik ismindeki şerir izmirden de kaçtı

Zabıta dün kendisini Hasköyde bir evde yakaladı

Katil de dahil olmak üzere müteaddid cürümler işleyen ve müteaddid defalar hapisanelerden firar eden Antakyalı Tefik son olarak bir suçtan dolayı mevkufl bulunduğ Adana hapisanesinden kaçmış, fakat İzmirde yakalanmıştı. Ele avuca sığmaz bir adam olan Tefik bu defa yakalandığı izmirden kaçarak şehrimize gelmiştir. Müddei umumiye maznunun Hasköyde bir evde saklı olduğunu tespit etmiştir. Dün zabıta tarafından ev basılmış ve Tefik geldiği bir çok mesruk malla beraber içeride yakayı ele vermiştir. Fakat, gene kaçmağa teşebbüs ederek kendini bahçedeki kör bir kuyuya atmıştır. Ancak memurlar suçluyu kuyudan çıkarmışlar ve Tevfikhaneye sevk etmişlerdir.

Türkiyede tıb tedrisatına ne zaman başlanıldı?

Üniversite Rektörlüğü, tıb tedrisatına memleketimizde bilfiil hangi tarihte başlanıldığını tespit etmek maksadıyla Tıb Tarihi Enstitüsü profesörlerinden Dr. Süheyl Ünver'in reşidliğinde ve Edebiyat, Hukuk Fakülteleri profesörlerinden müteşekkül bir heyeti icab eden ilmi araştırmaları yapmağa memur etmiştir. Bu araştırmalar neticesinde elde edilecek ilmi malumat, beynelmül tıb âleminde arz edilmek üzere Üniversite İdaresince kitap halinde bastırılacaktır.

Prof. Neumarkın dün akşamki konferansı

Profesör Neumark tarafından dün saat 18 de Üniversite konferans salonunda «Modern İktisad ve maliye siyasatında sosyal nokta nazar» mevzulu bir konferans verilmiştir. Konferansta Üniversite Rektörü Cemil Bilsel, profesörler, talebeler ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuştur.

Ticaret Ofisi müdürü Ankara'ya gitti

Ticaret Ofisi Müdürü Ahmed Cemil Conk Ankara'ya gitmiştir. Orada Ofis işleri için bazı temaslara yapacaktır.

İrtihal

Devlet Denizyolları nesriyat ve propaganda amiri, eski gazeteci arkadaşımız, ramızdan Salâhattin Enis'in babası, esbak Konya jandarma alay kumandanı emekli albay Enis Atabey vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğle namazını müteakib Teşvikiye camisinden kaldırılarak Feriköy mezarlığında ebedi istirahatgâhına tevdi edilecektir. Arkadaşımız ve ailesi efradına beyan taziyet ederiz. Allah rahmet eylesin.

Sabahtan Sabaha:
Bizimle beraber
Uyanıp, bizimle
Kalkan belediyesi
Burhan Cahid

Bir mühendis ve müteahhid dostum vardır. İşleri için sık sık İzmir'e gider gelir. Geçen gün şöyle bir vak'a anlattı:

İzmirden Bandırma yolu geliyor. Vapur gece yarısına doğru Galata rıhtımına yanaşmış. Birkaç yüz yolu el lerimizde çantalarımız rıhtıma döktük, dükkânlar kapandı. Birkaç otomobil var. Fakat şoförler müşterinin istediği yere değil, kendi istedikleri semte gitmek niyetindedir. Garajları ne tarafta ise o semte müşterileri arıyorlar. Onun için hangisine baş vurulsa evvelâ soruyorlar:

«Nereye gideceksiniz? Eğer söyledüğünüz istikamet garajına yakın değilse alacağımız cevap şudur: — Benzinim yok!»

Şikâyet için efradımıza bakarsanız, ne belediye memuru, ne polis, Caresiz şoför, yalvarır, yakarır, dönüş parasını da vereceğini söyler, beş yerine on vermiyor razı olur, gönülünü edebilirseniz sokakta kalmaktan kurtulursunuz.»

Dostumun hikâyesinden sonra ben de her gün şahid olduğum bir vak'aya anlatayım.

Matbaaya çok erken gelir ve öğle yemeğimi dönerim. Dönüş yolunda Beyoğlu İstikametinde, Her gün, amma her gün saat on birle on iki arasında Tepebaşı'ndan Galatasaray'a doğru giden birkaç çöp arabası önüme çıkar seyrüseferin en elverişli o saatinde tramvayları da otomobil de peşlerine vererek ağır aksak İngiliz elçiliği binası yanından Tarlabasına saparlar. Bunun sebebi şudur. İstanbul çöpleri başka medeni memleketlerde olduğu gibi geçeden değil, sabahleyin toplanır. Sekiz yüz bin nüfuslu bir şehrin çöplüğü beygir arabası ile toplamak pek tabii ki kolay iş değildir. Onun için sabahleyin başlayan temizlik öğleye kadar sürüp gider.

Her iki vak'anın manası da şudur. Belediye şehir halkı ile beraber yatar. Onunla beraber kalkar. Halbuki her yerde bu iş tersinedir. Belediyeler bütün işlerini gece görür, güneşle beraber şehri tertemiz halde şehirliler bırakırlar. Şehrin bozuk yolları gece vakit, şehrin çöplüğü geçeden kaldırılır. Haller, mezbahalar geçeden kontrol edilir. Kömür, odun, inşaat malzemesi gibi ağır yükler geçeden taşınır, şehrin yitireceği şeyler hâller ve dükkânların geçeden dağıtılır ve sabah olunca şehit bütün bu avarıklardan kurtulmuş, sade iş gücü sahibinin emrine hazır bulundurulur. Şehirli demek de işte bu demektir.

Burhan Cahid

Belediye ve vilâyet bütçesi 12 milyon lira

Yeni belediye ve vilâyet bütçesi projeleri üzerindeki çalışmalar sona ermektedir. Bütçe yakında Şehir Meclisine verilecektir.

Varidat bütçesi şimdilik 12.800.000 lira olarak hazırlanmıştır. Ayrıca bir manzâm varidat bütçesi daha hazırlanmaktadır.

RADYO

ÇARŞAMBA 18/3/1942
7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parçalar (PL), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif parçalar (PL), 8.15/8.30: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Şarkı ve türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13/13.30: Şarkı ve türküler, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası, 18.41: Ziraat Takvimi, 19.55: (Diy politika hâdiseleri), 19.10: Hüzzam makamından yarışmalar, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 5 dakika, 19.50: Faaliyet heyeti, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir marş öğreniyoruz, 21: (Sağlık saati), 21.15: Karışık şarkı ve türküler, 21.45: Riyasetiülmhur bandosu, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

İstanbul borsası

17/3/942 açılış - kapanış fiyatları

CEKLER		Açılış ve Kapanış	
London	1 Sterlin	5.24	
New-York	100 Dolar	132.20	
Madrid	100 Pegeta	12.9375	
Copenhag	100 İsveç Kr.	30.72	
Bir altın lira		33.00	
24 aylık bir gram külçe altın		450	
Eşham ve Tahvilât			
İkramiyelik % 5 933 Er-gani		24.05	
Sivas - Erzurum 2.7		19.95	
% 7 941 Demiryolu I		19.90	
% 7 941 Demiryolu II		19.65	

EDEBİYAT

“Yalnız dönüyorum!,”

- Şükûfe Nihal'in yeni romanı -

Yazan : Hatid Fahri Ozansoy

Bayan Şükûfe Nihal'in bu son romanını henüz yeni okudum. Kendimi, bu geçkmeden, ancak, güzel bir eseri sonunda okunmuş olmak zevkile mazar görüyorum.

«Yalnız dönüyorum» tamamile kuşursuz eser mi? Buna kesin bir hüsnüla evel denemez. Fakat 249 sayfa doldu. ran hayat macerası içinde o kadar derin sezilmiş ve derin görülmüş parçalar var ki ve Şükûfe Nihal, kalbinin sair duygularını bu sayfalara öyle bir heyecanla dağıtmış ve her şeyi oya gibi bir üslupla öyle süslemiş, güzelleştirmiş ki, neticede yalnız bir hissün ve bir hükümün tesiri altında kalıyoruz: Hayranlık.

Vaktile Sami paşa zade Sezai bey, «Sergüzeşt» romanında romantizm ile realizmi mezçetmiye kalkmıştı, fakat romantik üslubun ağırlığı eserdeki dağınık realizmi hemen hemen ezmiş gibi idi. Bayan Şükûfe Nihal de, bül ve ince gürlle hayatın safha safha akışını, acı ve çlg hakikatini birbirine ekliyor. Fakat ilk bakışta birbirinin zararına birleşecek gibi görünen bu ayrı ayrı kırmetler «Yalnız dönüyorum» müellifinin kaleminde, bülâkis, bizi heyecanla sürükleyen bir mezçyet haline gelmekte. dir. İşte bunun içindir ki, eserin bazı teknik zâflarını bile, hisseden ve hissetirmesini bilen sair bir kalbin sıcaklığı karşısında hoş görüyoruz.

Sonra, derhal, şunu işaret etmek isterim. Bu romanda her şeyden üstün bir kıymet var; vatan sevgisi. Romanın kahramanı olan ve hatıratını anlatırken hayatının çocukluktan itibaren bütün yıllarını dilim dilim önümüzde açan genç kadın bu sevginin timsalidir. Sonra ne ince ruh, ne hassas kalb! Muhabakkak ki sair Şükûfe Nihal, yarattığı bu tipin üzerinde çok düşünmüş, onu çok yakından, kendisini tanır gibi tanımış ve bize de öyle tanışmıştır.

Önce romanın mevzuunu ana hatları ile hülâsa edelim:

Romandaki Yıldız hanım, çocukluğu, nu Makedonyada geçirmiştir. Babasının

dan hamiyet ve fazilet dersleri alıyor. Musiki ve Namık Kemalle Tevfik Fikretin vatani şiirlerini dinleyerek büyüyor. Sonra İstanbula geliyorlar. Amca, sinin oğlu Fahri onun nazarında yeni bir yüksekliğin parıltılarını canlandırır. Maamafih heyecan içinde sayfalarca Namık Kemalden ve Tevfik Fikretten mısralar nakleden romanca, eserinin bu sayfalarına bir entoloji mahiyeti verene belki daha iyi ederdi diye düşünürüz.

Gün gelir, Fahri ağabey Çanakkaleye harbe gider ve orada şehid olur. Yıldız, Hasan isiminde bir gençle evlenir. Hasan onun Darülfünundan ve Türkoçağından arkadaşidir. Mütareke.. Parçalanmış vatanın karşısında milletin acıları, isyanları... Ve Yıldızın coşkun ve ızdırahlı vatan hisleri...

Nihayet, Hasanla evleniyor. Memleket zulmünden ve istilâdan kurtulmuşur. Zaferi müteakib İstanbulda milli hükümet kuruluyor. Fakat bu defa, yeni bir hayat başlamıştır. Hasan, bu yeni hayatın görenekleri içinde bucalıyor. Süvareler, balolar ve başka başka kadınlarla maceralar...

Bir aralık Hasan, Yıldız, Anadoluda, ki amcasının yanına götürüyor. Yıldız, bir Türk köyüne, kalbinin bütün heyecanlarını akıtacağı bir mabed bulacağı hissile gitmişti. Fakat istihzaya uğruyor. Oradaki basit köylü hayatları için de amcasına kendisi de, karısı da, kız da Yıldız istiklal ediyorlar. Bu vaziyet neden sonra aydınlanacaktır. Çünkü Hasan, mirasına konabilmek şartile, amcasının kızını gizlice nikâhlanmıştır.

Eserde birçok sosyete düşkünlüğünün hayatları, bütün güllüncülüğü ve acılığı teşhir ediliyor. En sonunda Hasanla karısı Parise gidiyorlar. Yıldız, bir mektubdan, Hasanın Anadoludaki köylü kızı ile kocasının evli bulunduğunu ve ondan çocukları bile dünyaya gelmiş ve çocukların büyümüş olduğunu anlıyor. İkinci karısı, mektubunda Hasandan haberi almamış için şikâyetçidir. Yıldız,

Paristen ona Hasanın imzası ile bir telgraf çeker. Nihayet o kadın, çocukları alarak Parise gelir ve onları garda Yıldız karşılar. Aileyi otele getirdiği zaman, Hasanın uğradığı dehşet.. ve Yıldızın yalnız başına İstanbula dönüşü... Neticede bütün bir hayal ve hayat sü-kutu...

İşte romanın iskeleti budur. Fakat tahüllerde, içtimai muhit tasvirlerinde ne kadar tenevvü, ne canlı karakterler var.

Maamafih, romanın zihne takılan tarafları da yok değil, müellif, bazan, basit şeylerden bile bir facia çıkarmak istiyor. Meselâ bir cümle:

«İnsandan, insanlardan ne kadar ürkmüştüm!»

Sonra bir yaz gecesi tasviri... Derken, hatıratını yazan kadının başucunda, ka-ba bir arı sesi vızıldar, bundan hemen şu netice doğacaktır:

«Dudaklarımdan acı bir gülüş geçti; ruhumu çeken sesler uzakta; korkudan ürperten sesler tâ başucumda!.. Hayat, ne münasebetsiz şey!»

Ne dersiniz? Bunun gibi satırlar, oldukça eskimış bir romantiklik değil mi? Kahraman kadının bir hususiyeti de, hep kendini beğenmesi ve methetmesi dir. Daha romanın sekizinci sayfasında haber veriyor: Harb Öksüzleri Derneğindeki arkadaşlarını ben olmadan bir şey yapmak istemiyorlar...

Romanda, aklın ve mantığın kolaylıkla kabul edemeyeceği bazı noktalar da görülüyor. Meselâ, daha Yıldız sekiz yaşında bir çocukken, Makedonyada baş başile arkadaşlarının ihtilâl sohbetlerini dinleyebiliyor. Bu adamlar, kerevet tah-talarını sökerek oralara memnu kitaplar, el yazıları, kâğıtlar sakladıkları halde bu sekiz yaşında çocuğa o kadar itimad ediyorlar ki, ona, Namık Kemalın vatan şarkısını bile yazdırıp ezberletiyorlar!

Yukarıda söylediğim gibi, bu şiir me-raki, Şükûfe Nihal Hanımın romanında, bilhassa ilk kısımlarda, kahraman Yıldız,

(Devamı 4/2 de)

Tarihten sayfalar

“Hendekteki toprağı kim taşıyacak?,”

YAZAN: KADIRCAN KAFLI

İrili ufaklı dört yüz harb gemisin den mürekkebi bir Osmanlı donanması Kıbrıs Magasa ve diğer Kıbrıs kaleleri önünde bayrak dalgalandırmıştı. Kışın İstanbula dönmüş, gene oraya geliyordu.

Baş kumandan Lla Mustafa Paşa adanın merkezi olan Lefkoşa'ya çetin bir muhasaradan sonra zabt etmiş; sonra Magasara kalesinin muhasarasına başlamıştı. Burası daha kuvvetli ve mühimdi. Küçük fakat güzel bir limanı vardı; Venedik donanması cesaretle hareket ettiği Osmanlı donanması da biraz gafil davrandığı takdirde yardım gelebilirdi. Yardım gelince de uzun zaman dayanmak mümkündü. Bir defa yaz mevsimini geçince, hele Birinciteşrin ayı görününce Osmanlı donanması artık bu sularda duramazdı; İstanbula dönecekti. Osmanlı donanması gelinceye kadar yahud o gittikten sonra havalardan istifade ederek adaya gelecek olan Venedik donanması karaya asker çıkara bilirdi. Çünkü onların deniz üsleri daha yakındı; Giridde bulunuyordu.

Lala Mustafa Paşa mağrur, cesur, inadçı, kurnaz bir kumandırdı; orduları idare etmesini bilirdi; o zamana kadar mühim bir iki muvaffakiyet kazanmıştı; padişahın ve sadrazamın da ona itimadları vardı; o kadar ki kendisinden yüksek derecede olan damad Piyale Paşa ile Derya Kaptanı Ali Paşa da emrine verilmişti; gelmeleri bekleniyordu.

Venediklilerin kumandanı Bragadins de mağrur, cesur bir adamdı. Kaleyi sonuna kadar müdafaya karar vermişti; kendisine denizden imdad geleceğini çok ümid ediyordu; bu ümidle gururu çoğaltı-

yor; Osmanlı ordusunu ve başkumandanını istihfafla karşıyordu. Türklerin muhasara harblerinde merdiven dayamak, topları yanaş-kı başlıca usullerinden biri de top-

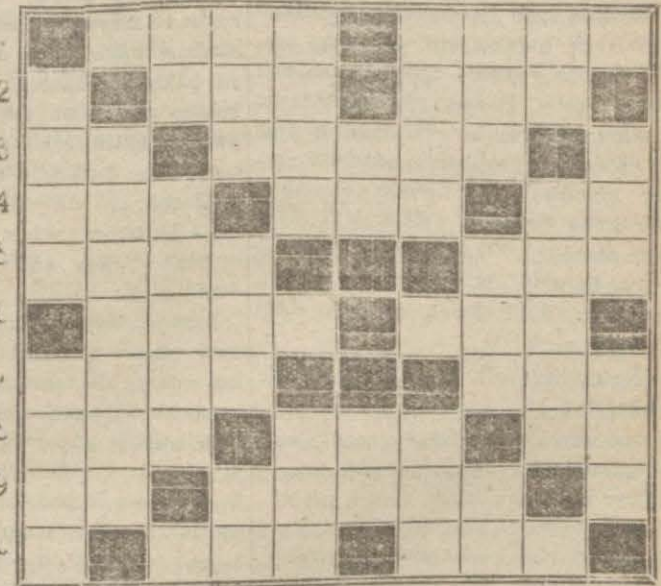
(Devamı 4/1 de)

“Son Posta,,nın bulmacası: 1 - 9)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — Oayucu (4), Kaşintılı bir hastalık (4).
2 — Sağ değil (3), Avrupada bir nehir (3).
3 — Bir renk (2), Muahede, anlaşma (5).
4 — Kâse (3), Deniz ölçüsü (3), Bir nota (2).
5 — Kemik özü (4), Saçsız (3).
6 — Âbide (4), Yemeğe lezzet veren (3).
7 — İş (4), Spor müsabakası (3).

8 — Zarif, süslü (3), Cild (3), Soru edatı (2).
9 — Yemek (2), Askerin yaptığı (5).
10 — Sıcak rüzgâr (3), Karadeniz uşağı (3).

Yukarıdan aşağı:

1 — Ağır (4), Ösürler (4).
2 — Kadıköyünde meşhur bir sayfiye (7).
3 — Asmaktan emri hazır (2), Müzic bir hayvan (5).
4 — Bir nevi iğni (3), Vücutta çıkar

(3), Uzak nidası (2).
5 — Fen (4), Eksik değil (3).
6 — Nota (2), Bir uzvumuz (2).
7 — Rusyadaki dağlar (4), Bir Nehir (3).
8 — Bir (3), Dere ve denizde olur (3), Beraber (2).
9 — Buğdaydan çıkar (2), Bir kadin ismi (5).
10 — Vücutumuzun ortası (3), Bana kaya yazılır (3).

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 46

PATRONA HALİL

Muhabet fakih tarafından açıldığı için vakit ilerliyordu. İbrahim Paşa gece kethüdasından aldığı mektubu hatırlayınca «can kaygısına» düştü. İstanbul yakasına geçmeden evvel Üsküdar sahrasındaki yeniçeri ordugâhına uğramak, yeniçeri ağası Hasan ağa ile görüşmek istiyordu. Kethüdanın bildirdiği dedikodular Muharrem'in on sekizinci günündenberi altmış üç gün Üsküdar'da hareketsiz kalan orduda da vardı. Yeniçeriler harbe gitmekten ziyade İstanbuldaki iş ve güçlerinden edindiklerine homurdanıyorlardı.

İbrahim Paşa ayağa kalktı:

— Orduyu hümayuna varup bir tefiş eyiyelim deriz, ne buyurursuz.

Beşir ağaya ordugâha gitmek istediğini nezaketle anlatmak istiyordu:

Ağa: «Ahsen olur sultanım, ey e dersiz» diye ayaklandı. Odadan birlikte çıktılar. Selâmlık merdiveni başında ayıldılar.

Sadrâzam ordu karargâhına kalabalık bir maiyetle hareket etti. «Ayılık» vesmesi başında yeniçeri ağası Hasan ağa ile karşılaştılar. Hasan ağa emektar ve padişahın gözdesi bir adamdı. Sadrazamı görünce: «Vay benim saadetli sultanım efendim, akçe elmez canımıza canlar katıp devletler getirdiniz!» diye, rekten atından atladi. Koşup İbrahim Paşanın özengide takılı ayağına eğildi, fakat dizini optü. İbrahim Paşa ciddi ciddi emir verdi:

— Ne münasebet? Yaya yürümen, benim ağa.

Hasan ağa kır beygirine tekrar bindi. Karargâha atbaşı gitmeğe başladılar.

Öğleye daha çok vardı. Güneş kaybolmuş, ağır ve nefes aldırmayan Eylül sonu bulutları yere çöker gibi alçalmışlardı. Yeniçeri orta karı çadırı yer yer kümeleniyordu. Karargâhta bir somurtkanlık vardı. «Segirdim» ler katır sırtlarındaki çengelli tahtalara asılan yüzülmüş, semiz koyunlar getiriyor, bülk kazıkları hendekler kayınıyordu.

Ağa otağı önüne geçince dirseklerine kadar sıvalı kollarında koyu yeşil ve mor dövmelerle armalanan yalın küçük yeniçeriler selâm durup baş kestiler.

İbrahim Paşa otağa girip baş köşeye kuruldu. Yeniçeri ağası Hasan ağa bu gün biraz kederliydi. Altmış üç gündür işsiz gücsüz ve başboş dolaşan asker

birkaç gündübeni mızlanıyordu. İbrahim Paşa kahve içerken Hasana ağa çadır dışına çıkıp ileri geri zabitlerle görüş, tükten sonra tekrar içeriye geldi, sadrazamın önünde iki büklüm eğildi:

— Zabitan kulunuz mübarek kudu, münüzü Acem üzere harekete hususunda fali hayır addeylerler sultanım.

Dedi, yer öpüp yerine otardı. Sadrazam «harekete» lakûrdasını işitir işitmez yüzünü buruşturdu:

— Belî ağa, anı biz dahi mülâhaza eyeriz. İşte sonbahar çatıp «şita» gelmek üzere. Az vehm üzereyiz.

Hasan ağa şaşırıp kızardı:

— Kapı kulu talfesi için şita ne mü essir sultanım? Acem sınırına göçüp varınca inşallahürrahman evvel bahar dahi gelir.

Sadrâzam düşünceli düşünceli başını salladı:

— Mevlüd ayında gidelim deriz. Kâh, Tokat ve Amasyada kışlağı mülâhaza eyeriz, Ne dersiz? Tokat ve Amasya sulak ve meyvedar, mamur vilâyetlerdir. Anda sükunmaz mıyız dersiz? [Hasan ağa ya bakıp gülümsedi] Şitada «Halebüş-şehba» nun efası rebî [1] misillü olduğunun işittikçe oltarafa dahi meyliniz olur! [Az duraladı] ne buyurursuz?

Hasan ağa dudaklarını ısırdı:

— Sultanuma a'lem.

Dedi. Çadıra ağa yazıcısı Haşım E. fendi girdi:

«Bağdaddaki Ahmed Paşadan bu susi olarak geldiğini» haber verdi. Gelen adam, «Harem» deki Fatma Sultan sarayına uğramış, sadrazamı acele görmek istediği için ordu karargâhına gönderilmiş, İbrahim Paşa ulağı hemen huzuruna getirmelerini emretti, Ahmed Paşadan gelen adamın üstübaşı toz toprak içindeydi. Tozluklarını temizleyip yüzünü yıkamağa bile vakit bulamamıştı. Paşanın eteğini öpüp koynundaki nameyi uzattı, geri geri çekildi.

İbrahim Paşa Ahmed Paşanın bu susi mektubunu okuyunca sarardı, çadır kapısının iç yanında duran adama döndü:

— Baka ulakbaşı, doğrusunu söyle, siz Bağdadda iken Acem Hemedana müstevli olalı kaç hafta olmuş idi.

Ulak başını eğdi:

— Üç hafta sultanım.

[1] Bahar mevsimi./

— Ya, Kızılbaşın askeri çok olduğu söylenir mü?

— Belî benim efendim, «asele karınca üşmüş» gibi derler idi.

Hasan ağa yüksek sesle güldü:

— Asele mur [2] üstünce anda sapla, mıp bir dahi ayağını kurtaramaz!

— !...

İbrahim Paşa başını göğsü üzerine düşürüp az düşündükten sonra gözlerini kaldırdı:

— Ya Ahmed Paşa tedbir aldı mı?

— Aldı sultanım. Acem sınırına va, fir sipah gönderdi.

Sadrâzam gülümsedi, cebinden bir a, vâç altın çıkarıp uzattı:

— Aferin. Şu ayak terini alm, Astaneye geçip vezir sarayında ağalar koğu, şunda intizar eylen, Ahmed Paşaya fermanı hümayun irsal eylesek gerek.

Ulak yerlere kapaklanarak çadırdan çıktı.

İbrahim Paşanın düşünceleri gene alt üst olmuştu. Tereddüd içinde Hasan a, ğaya baktı:

— Ne dersiz, orduyu hümayunun Bağdada hareketi enseb olmaz mı idi?

— Tebriz münasibdir sultanım.

(Arkası var)

[2] Bala karınca üşmek.

Giresun Nafia Müdürlüğünden:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Giresun vilâyetine bağlı Ş. Karahisar kaza merkezinde yeniden yapılacak kârgir 100 kişilik cezaevi inşaatıdır.
- 2 — Keşif bedeli yirmi iki bin beş lira üç kuruştur.
- 3 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
 - A — Eksiltme şartnamesi, mukayele projesi.
 - B — Bayındırlık işleri genel şartnamesi, yapı işleri genel şartnamesi.
 - C — Seri Depiri cetveli, yapı sihif tesisat keşfi şartnameleri silsileli flat cetveli ve projesidir.
- 4 — İstekliler bu evrakı Nafia Müdürlüğünden parasız alabilirler.
- 5 — Eksiltme 10.4.942 Cuma günü saat on altıda Nafia Müdürlüğünde toplanacak olan eksiltme komisyonunda kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.
- 6 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1500 lira otuz sekiz kuruşluk muvakkat teminat yatırılması ve bundan başka aşağıdaki vesaili, haiz olması şarttır. Ve en az on beş bin liralık bir yapı işini muvaffakiyetle başardığına dair Nafia dairelerinden alınmış vesika B, cari senede Ticaret odalarının birinde kayıtlı olduğuna dair vesika, C ehliyet vesikası.
- 7 — Ehliyet vesikası alabilmek için ihale gününden en az üç gün evvel istida ile makamu vilâyete müracaat edilmesi lazımdır.
- 8 — Teklif mektupları 5 inci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecek ve posta ile gönderilecek zarflar mühür mamu ile iyice kapatılmış olacaktır Postadaki gelismeler kabul edilmez. «3513»

Odun ve kömür narhının kaldırılması düşünülüyor

Odun ve kömür narhının kaldırılması hususunda alâkadarlarca tetkikler yapılmaktadır.

Önümüzdeki kış mevsiminde bu yılki gibi halkın odun ve kömür sıkıntısı çekmemesi için yazın şehre bol miktarda yakacak getirtilecektir. Alâkadarlar narh kaldırıldığı takdirde odun ve kömürçülerin birbirleriyle rekabete girişeceklerini kendilerinin mahrukatı ucuza mal etmeğe çalışacaklarını söylemektedirler.

Belediye yeniden inşa ve imar faaliyetine girişmeyecek

Dahiliye Vekillîği bütün vilâyetlere gönderdiği bir tamimde hali hazır vaziyet dolayısıyla, belediye ve hususî idareler bütçelerinin fazla masraflar karşısında korunması için imar ve inşaat işlerinin tehir edilmesini bildirmiştir.

Dahiliye Vekilinin bu tamimi dün vilâyete gelmiş ve alâkadarlara tebliğ olunmuştur.

Belediye bu tamime göre yeniden inşa ve imar hareketine girişmeyecektir.

Son Postanın edebi tefrihası: 88

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Binaenaleyh, ona hakiki demezdim. Canımın içinden bir kız evlâd gibi saygı ve sevgi göstermek vazifemdi. Bunu takdir ettim ve eve getirilen birkaç hafız hanım ile birlikte onun ebedi uykusuna dalmak üzere uzandığı yatağın yanından ayrılmadım. Bu ölüm beni, esasen taşmak için bahâne arayam asabi bir buhran içine sokmuştu. Arkama siyah renkte bir elbise giymiş, başıma gene siyah bir tül örtmüş, geniş bir koltuğa gömülmüş kalmıştım.

Hafızların güzel sesle okudukları Kur'an varlığına altüst ediyor, bana hürmetle karışık bir korku veriyordu. Yerimden kıpırdamak şöyle dursun, küçük parmağımı oynatamayacak kadar gevşemiş, kendî içimin acısına gömülmüş tütüm.

Kayınvalidem Yakacaktaki ahbablarına ve hattâ köyün yerli-lerine kendisini pek sevdirmiş bir kadandı. Ölümü haberi muhitinde çok büyük bir tesir uyandırmış olacak ki ziyaretçilerin ardı arası kesilmiyordu. Bazan kapının aralığından bir kadın başı görülüyor, bir hakkırik sesi içeriye doluyordu. Ben bu ziyaretçilerden uzakta bulunuyordum. Geniş koltuğum içine, vücudum görülmeyecek kadar gömülmüş, yüzümün yarısını siyah tülle örtmüş, kendi yesim içine dalmış gitmişim. Gelenin gidenin yüzlerini farketmiyordum. Zaten görsem de onlardan hiç birini tanımayordum, onların da ekserisi beni tanıyorlardı.

Onun mevcudiyetini nasıl hissettim? Bilmiyorum. Kapı hafifçe gıcırdayarak açılmış, ince uzun bir erkek gölgesi odayı doldurmuştu. O kadar ki, onu görmek için bilâhittiyar doğruldum. Adamın arkası bana dönüktü. Birbirimizi görmüyorduk. Birdenbire onun yatağın dibine yığılıvermiş gibi diz çöküğünü, ellerile yüzünü kapatarak hakkırnağa başladığını gördüm. O muzları heyecan ve teessürle sarıslıyordu. Bu büyük keder karşısında onu tanımakta tereddüd e-

di? Bir saniye, kendimi gösterme meği düşündüm. Fakat aynı zamanda, o beni görmeden onu tetkik etmek arzusunu yenedim. Onun kocam olduğuna kat'iyen emin olmak istiyordum.

Koltuğumun yüksek yastıkları arasına büsbütün gömülerek kendimi sakladım. Siyah elbisem ve billhassa yanaklarıma doğru çektiğim siyah tül içinde kaybolmuş gibiydim. Meydanda yalnız gözlerim kalmıştı ve bu matem mazarası içinde canlı olarak yalnız onlar vardı.

Bu vaziyet ne kadar devam etti? Bazı bazı ortalığı müthiş bir sükût kaplıyor, tesbih tanelerimin çıkardığı yarı yumuşak, yarı maddenî ses duyuluyor; bazan bir tek hakkırik odayı dolduruyordu.

Ben, kirpiklerim arasından onu tetkik ediyordum, hiç bir hareketini gözden kaçırmıyordum, onu bana tanıttacak olan bir tavır, bir hareket sezmek istiyordum. Fakat o kederine o derece gömülmüştü ki en ufak bir hareket yanmağı bile aklıma getirmiyordu. Esasen, hattâ yüzünü bile bana çevirmiş olsa onu tanımaklığa imkân var mıydı?

(Arkası var)

Anlaşılmamış bir kadın

Yazarlar: Max ve Alex Fischer

Tü kçeya çeviren: Halit Fahri Ozansoy

Erkek otuz yaşında kadar vardı. Uzun boylu ve esmerdi. Kadın hiç şüphesiz yirmisinden fazla değildi. Kısa boylu ve sarışındı.

Heyecana kapılmadan, her hususta anlaşıyorlardı. Erkek, muhakkak ki yalnız lâkırdı kesilmesin diye mirlendandı:

— Hâ, sahi, sevgilim, bu sabah, yemekten evvel, sokağa çıktığında nereye gittiğini bana söylemedin. Kadın, fistanının bir kıvrımı ile oynadı. Muammalı bir şekil vermek istiyerek dudaklarını büzdü.

— Bu sabah nerede mi idim? Haydi keşfet bakayım, canım, keşfet biraz...

Erkek hoşça bir gülümsedi.

— Peki... peki... bu sabah, küçük Nelli'ciğim, annesini görmek için İngiltere oteline gitti değil mi?

Kadın, sağdan sola başını salladı.

— Hayır, Mösyö; annesini görmeğe gitmedi.

— Öyle ise... gidip gazinoda şöyle bir dolaştı?

— Hayır, Mösyö, hayır; Gazino da gidip dolaşmadı.

— Öyle ise şapka almağa gitmiş ti?

— Hayır, Mösyö, hayır; şapka almağa da gitmedi.

Kadın bu lâhzaya kadar sakın görünmüştü. Birdenbire, görünüşte hiçbir sebâb olmadan, son derece hiddetli göründü.

Bir sıçrayışta iskemlesini bıraktı:

— Ol artık benim sinirime dokunuyorsun! sinirime dokunuyorsun! Nereye gitmek hoşuma gitti ise oraya git tim iştel... Artık burama geldi.

Erkek, şaşkınlıktan dili dolaşarak:

— Fakat... fakat... fakat ne oluyorsun, sevgilim? dedi. Darılma. Ben sana sadece nerede idim, onu sordum, çünkü...

Kadın kâhkaha ile alay etti:

— Evet, evet... «sadece», bana yalnız «sadece» sordun... yarım

saat bir istintaktan sonra... «sadece»!... Peki, o halde söyleyeyim sana nerede idim, mademki bunu pek anlamak istiyorsun...

Bir lâhza sustu, sonra ilâve etti: — Aşkımın yanında idim.

Erkek sarardı. Kadın, daha sakin, devam etti:

— Evet, doğrusu bu, aşkımlın yanında idim... hem, zaten, buraya geldiğimizdenberi her sabahki gibi... Ne o? ne o? buna hayret mi ediyorsun?... Herhalde umarım ki, sana ebediyen cadık kalacağımı düşünmemiştin! Sadık! Sana karşı sadık ha? Aman canım! güleyim bari; bu, o kadar gülünç olurdu ki...

Uzun boylu esmer delikanlı bir koltuğa yığılmıştı. Çılgın gibi hıçkırıyordu.

Ben bu uzun boylu esmer delikanlıyı hiç tanıtmıyordum. Bu otel salonunun öteki ucunda tesadüfen oturmuş, bu sahneye şahid olmuştu. Maamafih bana ald olmanın bu işe karışarak genç kadına doğru atılmaktan ve onu bir köşeye çekip hakreti hakkında ne hissettiğimi açıkça söylemekten kendimi alamadım.

— Madam, dedim, bu hareketiniz çok yakışıksız, çok fena bir hakret.. hani tavsif edilemez bir fenalık... sizi çıldırtıyorsa seviyor görünen bu adama böyle ıztırab vermek hoşunuza mi gidiyor? Doğrusu ayıp bu, ayıp!

— Ben mi fenayım? ben mi fenayım?

Üzerime masum gözlerini kaldırdı. Derin bir ümitsizlik hareketi yaptı.

— Hakkımızda bu kadar fena hüküm vermek için, erkekler ne kadar da budala olmalı! diye devam etti.. fakat ben, bilâkis, iyi kadını, Mösyö, son derece iyi bir kadın... fakat demek oluyor ki siz hiçbir şeyden anlamıyorsunuz! fakat, Mösyö, benim hayatta yalnız bir tek saadetim var, bir tek saadetim: teselli etmek! hattâ bu istidatımı takip

etmeli idim; hemşire olmalı, hastalara bakmalı idim... yazık! gelin de şimdi, bedbaht olmadığı zaman bir erkeği teselli edin bakalım...

Ve, hiç şüphesiz, ince kavrayışım olmadığı için ilk anda sebeplerini anlayamamış olduğum hareketini bana kâfi derecede izah ettiği ne kanaat getirdikten sonra, çok iyi kalbli sarışın genç kadın, ötede git-tikçe daha gürültü lü hıçkırın uzun boylu esmer delikanlıın yanına gitti. Onun başını elleri arasına alarak gayet saf, adeta bir anne sesile şu sözleri tekrarladı durdu:

— Haydi haydi, koca bebek, ağlama böyle! sana anlattığımda bir tek doğru söz yok. Pekâlâ bilirsin ki, ben, senden başka kimseyi sevmem. Sadece, annemin yanında idim. Haydi bakayım, haydi, kederli hain efendiciğim, ağlama artık.. ben senin bedbaht olduğun istemem, bırak da seni teselli edeyim!

Halit Fahri Ozansoy

TIYATROLAR

Istanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı dram kısmında
Bu akşam saat 20.30 da
P A R A

İstiklâl caddesi komedi kısmında
ÖKSE ve SÜKSE

4 Nisan Cumartesi akşamı san'atkar
Hâzım Körmükçünün san'at hayatının 25 inci yıldönümüdür.

ZAYI — Kasımpaşa Camii'kebir mahallesinin Debağhane meydanında «35» numaralı haneden aldığım iki adet «Büyük» ekmek karnesini çaldır-dım. Hükümsüz olduklarını ilân ederim.

Fatma Gürdal Mehmed Gürbüz

Tarihten sayfalar: "Hendekteki toprağı kim taşıyacak?"

(Baş tarafı 3/1 de)

tırıp yakından ateş ederek hücumla geçmekti. Lala Mustafa Paşa da kalenin açlıktan veya susuzluktan teslim olmasını beklemiyordu; zira kış bastırırsa güçlük çok artardı; belki de muhasarayı kaldırıp gitmek lâzımgelirdi.

Bunun için kalenin etrafındaki geniş, derin ve içi su dolu hendekleri doldurmağa karar verdi. Askerler ahşap ve müteharrik siperler ardında, düşmanın amansız tüfek, top ateşi ve ok yağmuru altında toprağı kazıyor; ileri sürüyor; hendeklere döküyordu. Sonra doldurulan kısımdan hücumla geçiliyordu.

Kale duvarlarında vakit vakit gedikler açılıyordu; bazan yer altından konan bir lâğım patlıyor; dehşetli bir gürültüden, havaya yükselen toz ve toprak bulutundan sonra kulelerden birinin yarı yarıya çök-tüğü görülmüyordu.

Venedikliler de yaman dövüşüyorlardı; böylece açılan gedikleri geceleri; yahud Türklerin kesif ateşleri altında kapattıkları oluyordu. Hattâ bazan çıkışlar yapıyor, telefât verdiriyor, esir alıyorlardı. Kalede biniken Türk esirleri elli kadar olmuştı.

Lâlâ Mustafa Paşa iki tarafın da boş yere kan dökmesine mâni olmak için düşman kumandanına, teslim olması teklifinde bulundu; fakat reddolundu. Bu teklifini birkaç defa tekrarladı. Son defa Bragadins dedi ki:

— Birgün donanmamız gelecek; askeriniz ve donanmanız perişan olacaktır. O zaman seni atımın önünde yaya yürüteceğim ve hendeklere doldurduğum toprağı sırtında çıkaracağım!

Bu sözler en sert bir harbin en sert edebiyatı idi; Lala Mustafa Paşayı yıldırmağa şöyle dursun daha çok kızdırdı; iki devletin harb gayelerinden başka bir de şahsî kin yarattı.

Lala Mustafa Paşa İstanbuldan hareket eden donanmayı bekliyordu; orduya yeni asker, malzeme ve cephane de getirecekti. Bragadins ise Osmanlılardan evvel Venediklilerin geleceklerini umuyordu.

Türk donanması Venedik donanmasından evvel göründü; büyük kısmı Magasa önünde demir atarken

bir kısmı da açıkta karakol gezmeğe başladı; artık Venedik donanması gelse bile limana giremezdi; bu itibarla faydası da olamazdı.

Bragadins; bir defa daha teslim teklifi yapıldı. Cesur ve mağrur kumandan belki kendi şahsını düşünmedi; kumandasında bulunanları boş yere öldürmekten çekindi; çünkü bu teklif kabul edilmezse onların hayatları tamamile Osmanlı başkumandanının ve askerlerinin ellerinde idi. Bragadins onları kurtarmağa karar verdi ve istemiyerek teslim teklifini kabul etti.

İki taraf arasında konuşmalar yapıldı; şartlar kararlaştı. Venedik liler kaleden çıkacaklar, Türklerin verecekleri kadırgalara binecekler; denize açılacaklar, GİRDE gideceklerdi. Kaledeki Türk esirleri sağ ve sağlam olarak iade olunacaklardı.

Fakat Venedikliler o kadar müteessir oldular ki Osmanlı ordusuna karşı duydukları sonsuz hıncı zavallı esirlerden çıkardılar; onlara işkence yaptılar; toprak taşıttılar; öldürdüler; derilerini yüzdüler. Bragadins evvelâ esirler üzerinde konuşmak istememişti; teslim edilmeleri hakkındaki ihtara da:

— Paşa ile bulduğum zaman cevabını veririm.

Demişti. Lala Mustafa Paşa ise bu cevabdan hakikati öğrenmişti; sabrediyordu ve ne cevap verileceğini merak ediyordu. Bir taraftan da kaleden çıkan askerler Türk kadırgalarına girmişlerdi.

Bragadins ile Lala Mustafa Paşa buluştular. Paşa dedi ki:

— Gemilerimiz sizi GİRDE kadar götürecektir, fakat denizde donanmanız vardır; onları geri göndermemiz yahud dönerken yolda vuranız ihtimali vardır. Bunu ne ile temin edersiniz?

— Söz verdik: bu kâfidir!

— Kâfi değildir; ileri gelenlerimizden birkaçını rehin bırakınız, ikimiz selâmetle avdet edince onlar da serbest olurlar!

Bragadins lüzumsuz bir hiddete kapıldı; Türk kumandanının bu pek makul teklifine maşin bir cevap verdi:

— Sana rehin olarak bir köpek bile veremem!

— Bu sizin fena niyetinizi ispat eder. Ya elinizdeki islâm esirleri nerede?

— Onların hepsi bende değildir; her biri beylerden ve askerden birinin yanında bulunuyordu; teslim şartlarının kararlaştığı gece öldürmüşler!

— Ya sende olanı ne yaptın?

— Onlar öldürünce ben de öldürdüm.

— O halde şartları sen bozdun; artık ben de sözümde durmağa mecbur değilim.

Emir verdi ve başkaca esirlerden on tanesinin boyunlarını vurdurdu. Sonra kumandana döndü:

— Eğer galib gelseydin hendeğe doldurduğum toprağı arkamda taşıtacakydın. Şimdi sen mağlûb oldun ve ihanet ettin; hendekteki toprağı sen taşıyacakstın!

Bunu bir müddet yaptırdı; sonra o islâm esirlerini hangi işkencelerden sonra nasıl öldürmüşse öylece idam etti.

Bir kumandanın asıl mevzudan çıkarak boş bir gurur ve kin yüzünden şahsî bir dava haline koyduğu bu harb böylece bitti ve zararını kendisinden başka birçok zavallı da çekti.

Muharebenin bir asıl tarafı vardır; onu kaybetmemek lâzımgelir; hiçbir zaman gurura kapılmamak, mes'uliyetlerin hudud derecesini her an gözönünde tutmak icab eder.

Kadircan Kafli

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (720) lira olan (300) adet muşamba fırçası (3/4/1942) Cuma günü saat (14,30) on dört buçukta Haydarpaşada Gar binası dahindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (54) liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesâlikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (3516)

Memleket Haberleri

Borlulular çocuklarını kendi vasıtalarile okutuyorlar

"Talebe okutma ve koruma birliği,, kuruldu

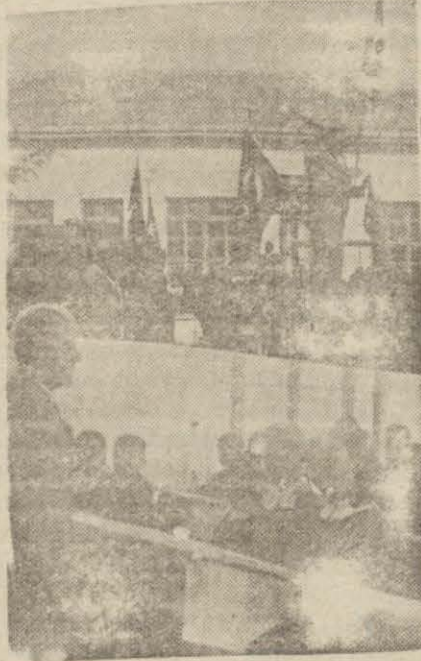
Bordan yazılıyor: Niğde vilâyetinin Bor kazası merkezi 12.000 den fazla nüfuslu, bağlık, bahçelik, meyvası ve hububatı bol bir kasaba olmasına rağmen halkı mektebsizlik yüzünden cahil ve iktisaden fakir kalmıştı. Üç tane ilkökulu olduğu halde yakın zamana kadar bir orta okuldan mahrum bulunuyordu. Bu hal, çocukları Niğdeye gitmek mecburiyetinde bırakıyor ve çocuk balarına sıkıntıya sokuyordu. Dolayısıyla ilkökümü bitirenlerden pek azı orta tahsil görebiliyorlardı.

Bu hal hayır erbabının gayretine dokunmuş, ve 1940 da bir (Talebe Okutma ve Koruma Birliği) kurulmuştur. İlk iş olarak hususi bir orta okul açılmış, derslere başlanmıştır. Hayır cemiyeti şimdi okulu yardımlarla yaşatmaktadır.

Bu yaz, okul için esashi bir bina yapılması kararlaştırılmıştır. Şimdi den dört bin lira para temin edilmiş, halk ayrıca lüzumlu kereste ve direkler teberru etmiştir. Gene Borlu bir hayır sahibi de mekteb için kâfi büyük bir arsa hibe etmiş, tapusunu çıkartıp vermiştir.

Birliğin idarecileri, faaliyetlerini fakir talebeye yardım, lise tahsil temini, memlekette bir mecvacılık mektebi açmak, önümüzdeki ders yılında ücretleri birlik tarafından ödemek üzere Yüksek Ticaret, Mühendis mektepleri ile ziraat enstitülerinde talebe okutmak gibi mevzulara teşmil etmeğe karar vermişlerdir. Bu husustaki teşebbüslerin kuvveden fiile çıkarılması için hazırlıklar bitmiştir.

Birlik, maksadlarının istihsaline yarayacak varidat menbalarını genişletmek için âzasından Nafi Demirkayanın Cümhuriyet devrine aid tarihî değerli vesikalari derlemek suretile hazırladığı (Atatürk ve İnönü başkanlıklarında Cümhu-

Hususi orta okulun açılışından bir hafta ile dershanelerden biri

riyet yılları) isimli bir kitabı da basarak satışa çıkarmıştır. Kitabın satışı Bor talebe okutma ve koruma birliğinin bu hayırlı faaliyetine yardım olmak üzere birliğe verilmiştir.

Mardinde zirai seferberlik

Mardin (Hususi) — Vilâyetimiz çevresinde zirai seferberlik büyük bir hızla devam etmektedir. Yazlık ekimi artırmak için tohumluk mübayaasına sarf olunmak üzere vilâyetimiz emrine 90 bin lira tahsis edilmiş ve bu para Ziraat Bankasına gelmiştir.

Merkez ve kazalarda idare âmirlerinin bizzat meşgul oldukları bu işin başarılmaya yolunda gereken tedbirler alınmakta, bilhassa iklim ve toprak şartlarına göre Vilâyetimiz dahilinde en çok patates ve akdarı ekimine önem verilmektedir.

Bigada

Bir kadın diri diri yandı, bir yaşındaki yavrusu da duman-dan boğularak öldü

Biga (Hususi) — Burada genç bir kadın, alevler içinde diri diri yanmış, küçük yavrusu da duman-dan boğularak ölmüştür. Vak'anın cereyan şekli şudur:

Şehrimize bağlı Karantı köyünden kahveci Mehmed Zira, geçen Salı sabahı erkenden kalkıp işinin başına gitmiş; karısı 25 yaşında Firdevs te, kocasını uğurladıktan sonra gene odasına girerek uykuya dalmıştı. Fakat, bir aralık başucunda yanmakta olan lâmba her nasılsa devrilmiş; yattığı yatak ateş alarak yanmaya başlamıştır.

Ukusu pek ağır olan zavallı kadın, yatağının tutuştuğunu, bir müddet sonra ateşin vücuduna sırayet etmesiyle, ancak anlayabilmiş, can havfle yerinden fırlamak istemiş ise de, bu defa ateş alev halinde yükselmiş ve odada yalnız bulunmuş olduğundan kurtulmağa muvaffak olamıyarak diri diri ve pek feci bir şekilde yanıp ölmüştür.

Güneş doğduktan sonra eve gelen kaynanası, gelinin ölüsünü bulmuş, beşikte uyumakta olan bir yaşında ve Muazzez isimindeki yavrunun da dumandan boğularak ölmüş olduğunu görmüştür.

Hâdiseye adliyyeye aksedince tahki kata girilmiş, bilcârelerin bir kaza kurbanı oldukları muayene neticesinde anlaşarak gömülmelerine izin verilmiştir.

Mersin liman işleri D. D. Y Umum Müdürlüğüne devredildi

Mersin (Hususi) — Başvekâletçe şehrimiz liman şirketinin yapmakta olduğu tahmil ve tahliye işlerinin Devlet Demiryolları umum müdürlüğüne devredilmesi emredilmiş ve tahliye işleri kara nakliyat ile koordine edilmek üzere Devlet Demiryolları tarafından idare edilmeğe başlanmıştır.

Edebiyat

(Baş tarafı 3/1 de)

dızın her duygusuna karışıyor. Her iki üç sayfada bir, uzun uzun misralarına karşılaşıyoruz. Bunların arasında Nedimden kıt'alar, Orhan Seyfiden parçalar bile var. Bu, ne bitmez entoloji?

İşte Hasanın kabalıklarından, Yıldızın apandisitten ameliyat olduğu zaman bile onu bırakıp gidişinden vesaire, den sonra, birdenbire, vatan şifirleriyle dolu bir mazi faslıdır açılıyor ve o kadar uzuyor ki, romanın sikket merkezi bir hayli zaman kayboluyor. Bu mazi hatıraları, bu şekli ile, romanda hareketli durdurulmaktadır.

Yalnız şu var: bütün buna benzer zâflarına rağmen, eser, kuvvetli bir heyecandan doğmuştur. Hele müterekede İstanbul, İzmirin işgali üzerine yapılan Sultanahmed mitingi.. ve daha bunun gibi, yakın tarihimizin acı sayfaları ne derin bir hisle ve ne keskin görüşlerle anlatılmış.. Sonra, üslûbun rengi ve tazeligi.. bir kelimede harika!

Müellifin «Yakut kayalar» isimindeki romanından sonra «Yalnız dönüyorum» romanı muhakkak ki büyük bir tekâmül süzgecinden geçmiştir. Şükûfe Nihal Hanımın üslûbu ve bu üslûbun bütün hususiyetleri daha incelenmiş, oğunlaşmış, hattâ üstadlaşmıştır. Ne temiz Türkçe! Fakat hepsinin üstünde, ne hakiki hayat görüşleri..

Vâkıâ evvelki romana nazaran, şifirli ifadenin bu ikinci romanda biraz olsun azaldığını görmüyoruz, esasen şair romanından bunu istemeğe de hakkımız yoktur, yalnız romanın esas bünyesinde o kadar kuvvetli realizm yaparken ansızın bir Musset, bir Lamartine gibi sonsuz bir şiir deryasına dalmasını, bakan bugünkü zevklerimiz için biraz tehlikeli bir yol görüyoruz. Her halde ileride bunu tadil etmesi, onun büyük sanatı için bir fedakârlık değil, belki daha özlenecek yeni bir tekâmül hamlesi olacaktır.

Tavsiye ederim, Hüsrân dolu bir kadının ruhunun aksilerini, isyanlarını ve coşkun bir memleket havasının ilhamını tatmak isteyenler bu romanı okumak durlar. Bilhassa eski devirden yeni devre intikal ediş sayfalarındaki hâdiselerin tahlîli bir tarih kadar istifadeldir. Fakat ne renkli ve ne canlı tarih.. sade hareket ve şiir.. İşte bu romanın son vasfı.. Böyle bir vasıf karşısında, teknik hatalar bile arkada kalıyor. Şimdi artık bu itimadla söyleyebiliriz: şairden yâkân bir zamanda şaheserini de beklemek hakkımızdır.

Halid Fahri Ozansoy

«Son Posta»nın spor tefrihası: 7

Kara Ahmet

Sürücüden pehlivan çıkar mı?

Demesin mi? Kahkahayı salı verdim.. Amerikalı ne konuştuğunu anlamadığı için serbesttik.. İzzet, ben kahkahayı salıverince başka türlü anlamış.. Yani şöyle: — Ulan! Hem yiyeceksin, hem içeceksin.. Üste de yol parası.. Daha üste de her ay on tane kırmızı lira, bu olur mu?

Zavallı İzzet, soğan tüccarlığını unutmamıştı. Soğan, ne olacak o vakit? Kaç para kıymeti var.. Çingenele kapılarda şöyle bağırıyorlardı:

— On olka kırk paraya soğan! İzzet, boynunu büktü, ve: — Çok mu istedik be? Herifi ürktümüyelim.. Ne istiyeyim ağabey be?

Demesin mi? Ben, vaziyeti izah ettim:

— Ulan deli misin? Elli lira veriyor. Üst baş da var, içinde yemek içmek de.. Her şey.. Ben, bunu az görür gibi davrandım.

Deyince, İzzetin gözü faltaşı gibi açıldı ve:

— Ağa, yalan söyleme.

Diye söylendi. Ben:

— Vallahi doğru..

Deyince o:

— Öyleyse bu herif delidir.. Ya hud bizimle alay ediyor.

Dedi. Hülâsa; İzzeti ikna edinceye kadar akla kararı seçtim. Ve nihayet inandırıldım. Fakat herifle fiat meselesi hususunda aramızda şöyle bir mülkâleme cereyan etti:

— Mösyö, bu verdiğiniz para azdır. Beş on lira daha zam yapmanız lâzımdır.

Deyince, Frenk şu teklifte bulundu:

— Her güreş yaptıkça yirmi beş napolyon vereyim..

— Yani, ayda vereceğiniz elli napolyondan başka değil mi?

— Evet..

Bu, çok güzeldi. Lâkin beni düşündüren bir şey oldu. Onu sormak ta işime gelmiyordu. O da şu idi:

— Mağlûb olduğu zaman da bu, yirmi beşi verecek misiniz?

Bunu sormak hatalı idi. Demek İzzet pehlivanı Avrupada, Amerika kada mağlûb edecek vardı, mülâhazası ortaya çıkacakta İzzeti herife namağlûb göstermek lâzımdı.

Ben, başka türlü düşündüm. Mu kaveleye yazarken galib veya mağlûb kaydını umumî bir kayıd içinde koyacaktım.

İzzet, soğanı, soğan tüccarlığını bıraktı. Amerikalıya bağlandı. Amerikalı, İzzeti derhal yamına aldı. İki kat güzel elbise ismarladı. İpekli Trablus kuşakları ve sarıkları aldı. Serkisof boyundan geçme köstekli saat, ayakkabı Şam kumaşından gömlek, vesair eşyalarla İzzet donandı.

İzzetin işi yolunda idi. İdmanlara da başladı. Ne de olsa Pomak çocuğu Silivriye muhacir olmuş.. Biraz pehlivanlık yapmış.. Güreşten anlıyordu. Amerikalı, bir gün bana şunları sordu:

— Burada Halter satan mağaza var mı?

— Var..

Dediğim zaman şaşı. Herif bizi Çinli mi zannediyordu? Gülerek ve memnuniyetini izhar ederek şunu da sordu:

— İspring var mı? İspring Sandow.

— Var.

Deyince, Amerikalı, hayrete düşerek:

— Demek Türkler, bu âletleri biliyorlar.

— Ebbette..

Dedim, onu alarak Beyoğlundaki Bonmarşe pazarına ve, eski Beyker mağazasına götürdüm.

O vakitler Beyker mağazası tam İngiliz pazarı idi. Sandowun Springleri, Sandow lâstikleri bu lunurdu. Fransız bonmarşesinde da Halterler.. lobutlar, trapez vesaire âletler satılırdı.

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Halifaks ve Litvnofun nutukları

"Zaman aldatici bir müttefiktir,"

Litvnof harbin biran evvel bitirilmesi lüzumuna işaret ediyor

Nevyork, 17 (A.A.) — Dün gece Eco. nomie Club'de Birleşik Amerikan müttetikleri şerefine verilen bir ziyafette bir nutuk irad eden Halifaks bilhas, na demiştir ki:

Bu muharebeyi tamamen tedafii bir tabiiyeye uyarak yapmak tasavvurunda bulunmadığımızı dair düşmana teminat verebiliriz. Düşman ne zaman ve nerede kendisine taarruz etmek istediğini öğrenmek arzusunadur.

Litvnof'un sözleri

Litvnof zafeti elde etmek için tatbik edilecek pratik usullerin tehlikeleri da, vet ettiği inkâr edilemeyeceğini kaydederek şunları ilâve etmiştir:

Fakat hareketsiz kalarak fırsatları birbiri arkasından kaybetmekte daha büyük bir tehlikeye yol açmış oluruz. Tehlikeli olan harekette hiç olmazsa bir muvaffakiyet ümidi vardır. Fakat aynı suretle tehlikeli olan hareketsizlik ise hemen hiçbir muvaffakiyet temin etmez. Harbin 1943 yahud 1944 veya daha uzun sürmesi ihtimali harbi daha evvel bitirmek için hiçbir teşebbüste bulunulmaması lüzum geldiği manasını ifade etmez. Harbi kısıtlamak için birkaç tehlike almak daha münasib olmaz mı? «Zaman» her iki tarafta da çarpışmaya hazır aldatici bir müttefiktir.

Harbin bir an evvel bitmesinde menfaatimiz vardır. Bütün milletlere emelle, rine uygun bir şekilde inkisaf etmek meselesine kavuşmak ecebi müdahalesinden ve harbin yeniden patlak vermesinden korkmadan yaşamak imkânını verecek bir sulh istiyoruz.

General Mac Arthur Avustralya Başkumandanı oldu

Mühim Amerikan kuvvetleri Avustralyaya çıkarıldı

Vaşington, 17 (A.A.) — General Mac Arthur, harbiye nazırlığının bildirdiğine göre, müttetik kuvvetleri başkumandan, hısmı ele almak üzere Avustralyaya gelmiştir.

Amerika kuvvetleri

Vaşington, 17 (A.A.) — Amerika harbiye nazırlığının tebliği:

Pek büyük miktarda kara ve hava birlikleri şimdi Avustralyada bulunmaktadırlar. Bu birliklerin mevcudu, ne-reye gittikleri veya nerede buldukları hakkında şimdük hiçbir haber verilmeyecektir.

Riom mahkemesi

Generaller arasında ikilik

Riom, 17 (A.A.) — Reis Caus, stenografi ile yazılı metinlerde yazılan hatalar hakkında her türlü teminatı vermiştir. İlk olarak General Besson dinlenmiştir.

General, kara kuvvetleri başkumandanı Gamlin ile doğu şimal cephesi kumandanı Georges arasındaki müesses ikiligi belirtmiş, Fransanın 1940 Mayısındaki 115 tümen toplayacak vaziyette bulunduğuna, bunun 24 tümenin şimali Afrıkada ve şarkta olduğunu, şu söylemiştir. Bunlara İngiliz ve Polonyalı tümenleri de ilâv edilince doğu şimal cephesinde 140 Alman tümenine mukabil 102 tümen sayılabilmektedir. Besson, malzeme miktarı yetmeyecek nisbette olduğuna göre, Belçikaya girilmemesi lüzum geldiğini söylemiş ve demiştir ki:

Besson, en korkunc noksanı tayıyere kıfayetsizliği olduğunu ileri sürdükten sonra 1930 sınıflarından itibaren yeni nesillerin Fransanın mukadderatına karşı lakayd göründüklerini söylemiş, «Tam fedakârlıktan vazgeçmiş» dedi-

Hükümet yeni sanayi kanununu meclise verdi

Ankara 17 (A.A.) — Hükümet sanayi kanun lâyihasını Meclise vermiştir. Haziran başında yürürlük müddetleri sona erecektir. Lâyihanın derpiş cylediği esaslar şunlardır:

- 1 — Tesis maliyetinin asgari hadde indirilmesi.
- 2 — Memleket bünyesinin bütün lüğü için lüzumlu sanai müesseselerinin tesisinin kolaylaştırılması.
- 3 — Sanai müesseselerin muhtelif mntakalara tevziinde iktisadi şartlarla beraber, memleket müda-

faası zaruretlerinin nazarı itibara alınması.

4 — Sanai muameleat fiyatlarının asgari hadde indirilmesi ve en yüksek kalitenin temini için, iktisadi ve teknik işletmelerin rasyonelize edilmesi.

5 — Kaliteye işçi ve mütehasss yetiştirilmesi.

6 — Sanai imalatın standardize edilmesi ve işaretlenmesi.

7 — Sanayimizin teşkilatlandırılması.

8 — Sanayi üzerinde bir devlet kontrolü tesisi

Berline göre

Ruslar ianda Türk hududu boyunca ileri hareketlerine devam ediyorlar

Berlin, 17 (A.A.) — D. N. B. nin çok iyi haber alan kaynaklarından öğrendiğine göre İranda Rumye gölü istikametinde ilerlemekte olan Sovyet kuvvetleri Revandub yoluya cenub batıya doğru Türk hududu boyunca ileri hareketleri, ne devam ediyorlar.

Sovyetlerin daha şimdiden mesul peyresine müvazâ bulunan hudud bölge sine varlıkları söylenilmektedir. Aynı kaynaktan öğrenildiğine göre Rusların niyeti bütün batı bölgesini Kormansağa kadar işgal etmektedir.

Roma radyosuna göre

Ankara, 17 (Radyo gazetesi) — İtalyan radyosuna göre Ürmiye gölü civarında Çin askerleri görülmüştür. Bu haber, başka hiçbir kaynaktan teyid edilmediğine göre, ihtiyatla telâki olunmalıdır.

Rusyada son harb vaziyeti

(Baş tarafı 1 inci sayfa da) Düşman mevzileri, hareket noktaları ve yürüyüş kolları tesirli bir surette bombardiman edilmiştir. Uzun menzilli toplarımız, Leningrad'ın ehemmiyetli askeri hedeflerini muvaffakiyetle dövmüştür.

Japonya cephesinde, Alman dağıtılmasına mensub hücum müvazzelerinin yaptığı taarruzlar muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Ehemmiyetli savaş ve av tayyare teşküllerimiz sürekli taarruzlar yaparak Sovyet kütahlarını dağıtmışlar ve işe yollarını dağıtmışlardır. Hava muharebelerinde 70 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Sovyetlerin bir muvaffakiyeti Moskova 17 (A.A.) — Bugün cepheden gelen bir telgrafta Siaraya Rusa cenubunda kuşatılan 16 nci Alman ordusunun yeni bir hezimeye uğradığı haber verilmektedir. Ruslar, Almanların en önemli mukavemet merkezlerinden biri olan mak üzere vasflandırılan N. kasa, basını geri almışlardır. Almanlar, 1500 den fazla ölü vermişlerdir. Bu noktadan kayıplar için bilhas, sa önemlidir. Zira Alman hatları, nin üç noktasında kâinadır. Almanlar, Rusları ovada tutmağa çalışmışlardır. Buzlar çözüldüğü zaman bunların çamura batıp kalacağını umuyorlardı. Ruslar tarafından ganimet olarak alınan harb malzemesi arasında 85 sahra topu, 254 kamyon, 44 otomobil, 6 traktör, 5 hastane otomobili, 21 motosiklet, 1 tayyare, 105 petrol deposu; 3 hafif hücum arabası işe maddeleri indirilme için kullanılan 90 paraşüt vardır.

Krasnaya Zvezda gazetesi, daha şimdiden Harkov şehrinin içinde çete muharebelerinin olduğunu haber vermektedir.

Alman - İsveç t'caret anlaşması

Stokholm, 17 (A.A.) — Almanya ile İsveç arasında son günlerde yapılmakta olan müzakereler neticelenmiş ve bir anlaşma imzalanmıştır.

Bu anlaşma gereğince İsveç Almanya'ya altı ay içinde 50 bin ton selüloz ve 40 bin ton kâğıd verecektir.

Amerikalılara göre

Japonlar ilkbaharda Sovyetlere taarruz edeceklermiş

Vichy, 17 (A.A.) — Amerikan ajanslarının bildirdiğine göre, Uzakşark hâdiseleri hakkında pek doğru malumat alan Vaşingtonun askeri ve siyasi mahfellerinde hâsıl olan kanaat, garbi Pasifikte stratejik vaziyetini sağlamlaştırmağa muvaffak olan Japonların ilkbaharda Rusyaya taarruz etmeğe hazırlanmış merkezindedir. Bu hareket şark cephesinde Almanların yapacağı büyük taarruzla aynı zamanda başlayabilir.

Amerikan hükümet merkezinde yapılan hesablara göre: Japonya Mançuride takriben 1 milyon kişilik bir ordu tahşid etmektedir. Söylenildiğine göre; Vladivostok civarındaki Sovyet garnizonunun kuvveti takriben 600 bin kişidir.

Almanlar Kief tezgâhlarında vapur inşa ediyorlar

Kiyef, 17 (A.A.) — Sovyetlerin nehrde batırılmış oldukları 22 vapur Kiyef tezgâhlarında tamir edilmiş ve ayrıca 23 vapur tezgâhlara konulmuştur. İlbaharda Drücep üzerinde esya ve yolcu nakliyatı başlayacaktır.

Münever İstanbul

Böyle heyecan görmedi. Dünyanın filmler tacı asrın edebi şahikası

REBEKA

Bugünden itibaren 2 inci HAFTASI Başladı

Ayrıca: İlk defa İstanbulda dinlenen Dünyanın son ve yegâne dâhil bestekârı

PADEROWSKI'nin Piyoano konseri (Bethoven, List, Macar Rapsodisi) DİKKAT: Seans saatlerinde yetişemeyenlerin yer bulamamalarından gışemis mes'ul değildir.

MARMARA da

Kadıköy OPERA Sinemasında Konservatuar Orkestrası tarafından BEETHOVEN GECESİ

Yarın akşam Biletler OPERA sineması gışesinde satılmaktadır. Numaralı koltuklarımızı evvelden temin ediniz. Telefon: 60821

Coskun ve igienden gelen bir ragbette İstanbul sinema severlerini teshir edecek senenin en büyük içtimal ve ahlaki filmi

YIKILAN YUVA BAŞROLDE Saadet Yuvası Filminin FATMA RÜŞDÜ Türkçe Sözlü - Türkçe Şarkılı - Revülü ve Korolu

Essiz MÜZEYYEN SENAR Konservatuar Başmüvannis Bestekâr Tanburi Selâhaddin - Kemani Nobar ve 36 kişilik muazzam saz topluluğu. Musiki mürettili Kemani Sadi İşlay. Bu Cuma TAKSİM SINEMASINDA

Matinelerden

Millî Şefin İzmir halkına hitabesi

(Baş tarafı 1 inci sayfa da) lere bu yönde yardım etmelidirler. Çocuklarımızın karakterleri, ahlâkî olarak yetişmeleri, onların bilgâli olarak yetişmeleri kadar ve hatta ondan daha çok önemlidir. Ancak ahlâkî ve karakterli çocukların bilginlerinden memleketi faydalanır. Yavrularımız memleketin ikerisi kendi ellerinde olduğuna bilerek, kudretli ve bilgâli olduğu kadar, ahlâkî ve karakterli olarak yetişmelidirler. Böyle bir yüksek amaç küçük yaşta mekteb aralarında zihinlerde yerleşirse sağlanır.

Vatan sevgisi Bir noktayı daha size belirtmek isterim. Çocuklarımız vatan sevgisini şuurularıyla koruyarak yetişmelidirler. Şimdiki zaman bizim yetiştiğimiz zamana göre çok değişmiştir. Memleket içinden ve dışından gelen tesirler çok gışmiştir. Çocuklarımız kendi nefislerine güvenli ve bütün ters tesirlere, akıntılara karşıyabilecek zihniyette hazırlanmalıdır. Vatanseverlik ahlâkının başında gelir. Vatansever olarak yetişmek, terbiye sistemimizin temellisidir. Çocuklarımızın toy zamanlarında ters akıntılara dayanmaları ve yetiştikleri çağda iyi mücadele etmeleri için öğretmenler onların zihinlerini iyi işlemelidirler. Öğretmenlerde bu isteklerimizi canlandırmak için ayrıca dikkat ettim. Dolayışım yerlerde önem verdiğim bir nokta da şudur:

Talebinin ihtiyaçlarını karşılamak. Merkezlerde yüksek okulların yatırı paralarını bulamayan halk çocuklarını daha mütevazı şartlar içinde barındırıyorlar. Bu çocukların iyi bakım ve kontrol altında bulmamaları gerekir. Bunun ne suretle temin edilebileceğini gösteren iyi iki örneği burada size söyleyeceğim:

İlyi örnek Sandıklı kasabasında Afyon - karahisaraya gelen elli kadar çocuk için bir bina bulunmuştur. Sandıklılı talebe burada hep birlikte barınıyorlar. Hayatları düzgün ve ucuzdur. Valinin ve devletin diğer büyük memurlarının kontrolü altındadırlar. Sandıklılıları başarılarından dolayı burada teşekkülle anmak için bunları size söylüyorum. İspartanın Sinirkent kasabası da 50 kadar çocuğunu Afyonkarahisarada iyi barındırılmış. Bunlar da dikkat ve kontrol altında bulunuyorlar. Sinirkentlilere de burada sizinle beraber teşekkül etmek isterim. Denizlide de bu mesele iyi bir yoldadır.

Vilâyet merkezlerinde yüksek okul olan yerlerde kazalar ilgi gösterir, bu merkezlerde teşkilât kurularına oraya giden talebelerine ucuza ve rahat barındırılır, daha önemli olarak sıhhat, öğretim ve ahlâk bakımından ters tesirlerden uzak olarak okutabilirler. Bütün memleketi telkin yapmak için bu örneklerden faydalanmak istiyorum. Günün diğer esaslı bir işi de geniş ölçüde ekim meselesidir. Baza yerlerde sert kışın yaptığı tesirleri gördüm ve acı duydum. Bu durumun yurddaşların cesur yürekle karşıladıklarını görmek istiyorsa teselli ve kuvvet veriyor. Yeni ekim yılı için hükümetin hazırlığı ve

bu bakımdan halka yaptığı geniş davet her yerde iyi kabul görmüştür. Kış ekimi her yerde geniş ölçüdedir ve ümid kuvvettir. İzmir ve dolaylarında da büyük ölçüde mahsul almaya çalışmak arzusu istiyorsa memnun edecek suretle göze çarpıyor.

Siyasi durum İktisadi, sınıd memleketin siyasi durumunu benimle beraber incelemenin için söz söyleyeceğim. Bugün harbden zarar görmemiş memleket yoktur, harb ayırsız bütün dünyada tesirini yapıyor. Silâhla birbirine tutuşmuş bulunan devletler de dünyanın çoğudur. Baza devletler ki biz de bunlar arasındayız. Harbin dışında kalmışlar, fakat tesirleri içindedirler. Durumu ve bütün tedbirleri böyle bir yönden görmek lüzumdur. Şyasi tedbirlerimizi suretile söyleyeceğim.

Dış siyasetimiz Birincisi, dış siyasetimiz açık bir şekilde ifade edilmiştir. Birbirleriyle muharabe eden devletlerle ahlâki münasebetlerimiz vardır. Anlaşmalara dayanan münasebetlerimiz doğru yürüde ve ayırmız olarak tatbik edilmektedir. İkincisi, muharabe içinde bulunulanlar, sınıd ve tarafsız siyaset takibi kolay değildir. Cumhuriyet hükümeti, Büyük Millet Meclisine dayanarak, bu siyaseti bütün devletlere karşı iyi niyetle ve iyi niyetinde kuvvet olarak ciddiyetle tatbik ediyor. Bugün bizi muharabe eden taraflarla çarpışmaya gölrebcek açık meseleler yoktur. Yokan ukumuzu bulduklar görünmüyor. Bununla beraber, bütün tahminlerimizi ihtiyatlı yapmak, tan ayırmıyoruz. Harbin geniş ve karışık mahiyetinde her ihtimalin gözden uzak tutulmaması lüzumdur.

Tedbirler Bu şartlar içinde olarak, dış siyasetimizi size anlatım. Sınıd da diğer tedbirleri söyleyeceğim. Bu tedbirlerin başında müdafaa ya da huzar olmak gelir. Harbin başındanberi hemen her men seferber halde bulunuyoruz. Vatanşaharın nöbetleşe askerlik ödevlerini yapıyorlar ve sınırları bekliyorlar. Sınırları geldiğçe hususi işlerine ve gülerine dönüyorlar. Bu durum değişmeyecektir. Memleket ordularını daima ayakta tutar ve uyanık tutacaktır.

Ekonomi Dünya harbinin yüklediği bir büyük iş de ekonomiyi harb işlerine uygun olarak düzenlemektir. Memleketin bütün işleri ve yurddaşlar arasındaki bütün münasebetler ziraatte, ticaretle ve diğer alanlarda olsun, düzenlenmelidir. Bu durumda birçok mahrumiyetlerden saklanamaz en zengin memleketler bile, yalnız kendi yetiştirdikleri ve yaptıkları mallarla geçinemeyebilirler, birçok şeyleri dışarıdan getirmek zorundadırlar. Dünya Harbinde bunların bir çoğu gışemeyeceğinden, mahrumiyet tabii olur. Fakat biz yitimin maddelerini olsun, kendisi yetiştiren memleketlerdeniz. Bu yolda sınıdlarımızı güçlendirir. Bunlar iyi mahsulde düzelebilmelidir. Yeme, içme ve geçime bakımından biz bahtiyar memleketlerden sayılırız.

Size burada acikli misaller ve-recek değilim. Etrafımızdaki memleketlerin mahrumiyetlerini ve çok can yakan durumlarını bilirsiniz. Endüstri malları bakımından durumumuz daha sıkıntılı olacaktır. Fa-

kat bunun için de gereken tedbirleri almaktayız. Bütün bu sıkıntılarla beraber biz muharabe içinde bulunan memleketlerle az, çok kolay, güç, ticaret münasebetleri olan bir memleketiz.

Tedbirler Memleketimizin ekonomisinde işimiz ihtiyacılarımızı düzenlemek ve harciyacaktığımızı tertibe koymaktır. Bu işlerimizin en önemlilerinden biridir. Belki istenilen ter-tibler birden bulunamaz. Ancak tecrübeler en tesirli tedbirleri bize bildireceklerdir. Temel şart elbirliğidir. herkesin tecrübelerini birbirine eklemesidir, herkesin birbirine güvenini devam ettirmesidir. Vatan da huzur için vatandaşların birbirlerine inancmaları, hükümete güvenmeleri en önde gelir. Böyle bir inan ve güven için bütün sebebler vardır. Memleketimizi dünyayla bugünkü durumundan bu itibarda tutmak kolay bir şey değildir. Bunu takdir edersiniz. Bu ancak halk idaresinin basarıdır.

«Harb dışında kalmağa çalışacağız. Bugün her türlü tedbirimizi almış bulunuyoruz. İlerisi için kararımız açık ve sededir. Harb dışında kalmağa çalışacağız. İşlerimizi düzenleyeceğiz ve eğer harbden kaçınmak mümkün olmazsa, vatan borcunu şerefle ve haysiyetle ödeyeceğiz. Memleketimizin kuvveti yalnız kahraman ordumuzun kuvvetiyle ölçülemez, o kadar da yurdun içindeki duruma, vatandaşların idare edenlere güvenile ve yardımı his-sile ölçülür.

Dipdiri bir millet Harb ne kadar sürerse sürsün - ki çok süreceği anlaşılıyor - bundan dipdiri ve kuvvetli bir millet olarak çıkacağız eminiz. Mesele işeride milletçe hazır bulunmayı bilmek ve inanmaktır. İdarenin halkta, halkın idareye güveni olmazdır. Alınan tedbirler eksik olabilir, fakat tedbirlerin tamamlanacağına inanmak ve onları kötüliyecek yerde tedbir alanlara dost yardım yapmak lüzumdur. Bu ufak tereddüt üzerinde çok ısrarla duruyorum. Umumi düzenin başarısı için temel taşı iyi görüş iyi duygudur. Bundan bahsedisim biraz da vatandaşlarımızı gördüklerimizden memnun olduğumdan, dir, Ankara'ya gidince Büyük Millet Meclisindeki arkadaşlarımıza bunu anlatacağım. Durum ilerisi için çok ümid vermektedir.

Vatandaşlar, Bahara güvenile, kuvvetli olduğumuzun bilerek ve gönül hislerle çıkarıyoruz. Kuvvetimiz yalnız silâh kuvveti değildir, karar ve iman kuvvetidir. Siz İzmirlilerden bugün ayrılmazsınız. Emen hatmanınız, huzurlu çalışmanız, i-leriyeye emniyetle bakmanız isterim. Siz den gideceğiniz yerlere selâm götürüceğim. Bana gösterdiğiniz iyi kabul ve sevgi için size çok teşekkür ederim. İz-metler.

Hind liderleri Grippis ile müzakereye hazırlanıyorlar

Bangkok, 17 (A.A.) — Stefani; Panendien kongresinin müteaddid sefleri ve bu arada Cavahrial Nehru, Vard'ya gelerek Mahatma Gandhi'nin evine gışmişlerdir. Nehru daha önce ayrıca Gandhi ve kongrenin reisi Mavlana azad ile görüşmüştü.

M. Crippis'in seyahatide aynı zamana tesadüf eden bu toplantıya büyük önem verilmektedir. Yeni Delhi, 17 (A.A.) — Stafford Crippis ile müzakereyi yapmak üzere Premsler meclisi bir tali komite seçmiştir. Tali komite azalarının Crippis ile Yeni Delhi'de buluşmalarını kuvvetle muhtemeldir. Müzakerelerin neticesi sonradan Premsler meclisinin tasvibine arz edilecektir.

Denizlerde (Baş tarafı 1 inci sayfa da) donanmasının taarruz hazır olduğunu burada temin edilmektedir. Japonyaya karşı yapılacak olan bu taarruz için bir çok denizaltı filoları öncü vazifesi görecektir.

Bir İngiliz muhribi batırıldı Londra, 17 (A.A.) — Pazar/Pazartesı gecesi Şimal denizinde bir kafilere refakat eden Vortiger İngiliz torpito muhribinin iki torpil atılarak batırıldığı resmen bildirilmektedir.

GRİPİNİ

BAŞ - DIŞ - GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUK ALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEURALJİ
Ve Bütün Ağrıları Derhal Keser, İsim ve Markaya Dikkat. **GRİPİN** Yerine Başka Bir Marka Verilirse Şiddetle Reddediniz.

Dumlupınar vapurunda çok garib bir kaçakçılık hâdisesi

Üçüncü çarkçı, kaçak eşyalarla vapura giderken yakalanacağını anlayınca kendisini denize attı, boğulmak üzere iken kurtarıldı

Gümrük muhafaza memurları evvelki akşam Dumlupınar vapurunda yapılmak istenilen gayet garib bir kaçakçılık hâdisesini meydana çıkarmışlardır. Aldığımız malumata nazaran vak'a şöyle cereyan etmiştir:

Birkaç zamandanberi Beyoğlunda Yani Şirigoza aid Anadolu birahanesine devama başlayan Dumlupınar vapurunun üçüncü çarkçısı Cavid Tokatçıoğlu ile birahane sahibi arasında sıkı bir dostluk peyda olmuş ve Yani Şirigoz yeni dostuna üç dört gün bedava ziyafet çekmiştir. Aradaki dostluğun kıvama geldiğini gören Yani Şirigoz Yunaniistan'daki akrabalarına göndermek istediği ihracı memnu eşyaları gemiye sokabilmesi için Cavid Tokatçıoğlunu tazyik etmiş ve bu iş için de 10 lira vademiştir. Evvelki akşam birahane hayli rakı için Cavid Tokatçıoğluna inerek Dumlupınar vapuruna gitmek üzere bir sandal kiralamıştır. Gizlice vapura yaklaştıkça üçüncü çarkçı tam içeri gireceği trada memurlar tarafından karşılanmış ve yakalanacağını anlayınca elindeki paketlerle beraber kendisini denize fırlatmıştır. Derhal indirilen sandallarla Cavid boğulmak üzere iken kurtarılmış ve dağılan paketler toplanarak suçlu ile beraber gümrük muhafaza başmüdürliğüne getirilmiştir. İlk sorgusu muhafaza müdürlü-

Küçük san'atlar kanunu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

1 — Az sermaye ve fazla bilgi ile çalışan müstakil bir san'at zümresi yetiştirmek.
2 — Memleketimizin an'nevni bir mahiyet ve hususiyet gösteren san'atlarını korumak ve inkişaf ettirmek.
3 — Umumi yükselişlerden mümkün olduğu kadar az müteessir olan kuvvetli bir orla san'at tabakasını memleketin her tarafına yayılmış olarak yaygınlaştırmak ve inkişaf ettirmek.
4 — Kurulmakta olan büyük sanayi tesisini tamamlayıcı olan hünerli san'atçıları yetiştirmek.
5 — Sanayi sahalarında çalışanların kabiliyetini inkişaf ettirmek.
6 — Memleketimizin umumi bünyesine ve iktisadi durumuna uygun hâmine ve yetiştirme tedbirleriyle küçük san'atlarda çalışan vatandaşların mali ve iktisadi vaziyetlerini yükseltmek.
7 — Küçük san'at mensublarını memleketin umumi iktisadi ve sanayi prensip ve disiplinine uygun bir şekilde yetiştirmek.

Kral İbnisuud'un oğlu Kahirede

Kahire, 17 (A.A.) — Kral İbnisuud'un oğlu Emir Mansur General Anahbelek'in daveti üzerine 10 gün kadar kalacak üzere Kahireye gelmiştir. (Sadece Süveyş kadar bir İngiliz gemisinde seyahat etmiş olan Emir kara, deniz ve hava ordularının müesseseleri tarafından karşılanmıştır.)

günde yapılan Cavid evvelâ sarhoşlukla ev zannile gemiye geldiğini söylemişse de az sonra suğunu itiraf ederek Yani Şirigoz tarafından ifgal edildiğini iddia etmiştir. Suçlu Cavid tahkikat dosyası ile birlikte Müddeiumumiliğe verilmiştir.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

Muntazam posta seferleri yolu navlunlarına 1.Nisan.942 tarihinden itibaren yüzde on zam yapılmıştır. Acentalarımızdan izahat alınabilir. (3388)

Galatasaray Lisesi Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Beher kilosu 110 kuruş tahmin bedelle 1500 kilo reçelin 19.3.1942 Perşembe günü saat 3 te açık eksiltilmesi yapılacaktır. İsteklilerin kanuni vesikaları ile birlikte belli gün ve saatte komisyonunda bulunmaları, Şartname ilindeki ilk teminatı 123 lira 75 kuruştur. (2953)

Karar Hu âsasıdır

C. 42/568

Millî Koruma kanununa muhalefetten Sirkecide Ankara caddesinde 281 numarada üçüncü, müskiratçı ve suculuk ticaretille meşgul Anastas oğlu Yorgi Lukidis hakkında İstanbul asliye ikinci ceza mahkemesinde cereyan eden mahkemesi neticesinde suçunun fiili sabit olduğundan Millî Koruma kanununun 31 ve 59 uncu maddeleri mücbince 20 lira 80 kuruş para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle dükkânının kapatılmasına ve hüküm kat'ileştirilmesine ve yedi gün müddetle dükkânının kapatılmasına ve hüküm kat'ileştirilmesinde ücretli suçluya aid olmak üzere karar hülasasının Son Posta gazetesinde neşredilmesine 11.12.941 tarihinde karar verilmiştir. (3522)

Karar Hülasasıdır

C. 42/602

Millî Koruma kanununa muhalefetten Kapalıcağışda Kalpakçılarda 56 numarada manifaturacılık ticaretille meşgul Kırkor oğlu Miğirdiç Abacı hakkında İstanbul asliye ikinci ceza mahkemesinde cereyan eden mahkemesi neticesinde suçunun fiili sabit olduğundan Millî Koruma kanununun 31 ve 59 uncu maddeleri mücbince yirmi beş lira para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle dükkânının kapatılmasına ve hüküm kat'ileştirilmesinde ücretli suçluya aid olmak üzere karar hülasasının Son Posta gazetesinde neşredilmesine 15.12.941 tarihinde karar verilmiştir. (3524)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

1 — Aşağıda ölmüş ve miktarı yazılı mefruşatın yapılması açık eksiltilmeye konulmuştur.
2 — Muhammed bedel 2715 liradır.
3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunla arandın belgeler ve % 7,5 pey akçele ile birlikte 3.4.942 Cuma günü saat 14 de Başmüdürlük binasındaki komisyonla gelmeleri.

NOT:

Resim ve şartnameler hergün levasım servisinde görülebilir

Adet	Cinsi
1	Yazhane (Baş memurluk için).
1	Yazhane koltuğu (Baş memurluk için).
1	Telefon masası
2	Sandalye.
1	Kütüphane.
7	Masa (Memurlar için).
10	Sandalye (Memurlar için).
1	Daktilo masası.
2	Muayene memuru masası
2	Muayene memuru sandalyesi.
2	Dosya dolabı.
2	Şef masası.
2	Şef koltuğu.
2	Yedek sandalye.
2	Daktilo masası.

(3517)

Manifatura ithalât

Türk Anonim Şirketinden:

3/Nisan942 tarihine müsadir Cuma günü saat 14 de şirketimiz umumî heyeti fevkalâde olarak işittima edecektir. Hissedarlarımızın yevmi mezkûrda şirket merkezinde hazır bulunmaları rica olunur. Tevdihi icab eden hisseler şirketimize yitirilmiş bulunmaktadır.

Ruzname:

1 — Ticaret Vekâleti tarafından esas nizamnamemize ilâvesi talep olunan maddelerin müzakere ve kabulü.
2 — Esas nizamnamemizde mevcut bazı maddelerin tatbikatı esnasında müşahede olunan müşkülleri bertaraf etmek üzere idare meclisiince hazırlanan tadilat projesinin müzakere ve karara rapiti.

Son Posta Matbaası:

Neşriyat Müdürü: Cihad Baban
Sahibi: A. Ekrem USAKLIOĞLU

BELFAM

BELFAM : Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinin Yüksek tasdikleriyle vücut bulmuş EKSİRDİR. Bir defa kullanımla, la cildinizi güzelleştirir, Yüzünüzde hasıl olan kırışıklıkları derhal izale eder. BELFAM : Kullanmakta daima genç kalın, bilirsiniz. Güzel ve kırışksız bir cilde sahip olmak isteyenler, hakikaten yaratan - BELFAM'ı - kullanmalıdır. Satış Yeri: Bahçekapı, Meydanlık, Vakıf Han Caddesi No. 17, S. Hürbaşı.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis bir şirkete aid ve Bakırköyünde Taş iskelesi yanında arsada mevcut İngiliz antrasit toz kömürü açık artırma ile satılacaktır. İsteyenlerin mahalde kömürleri gözeterek 30/3/942 Pazartesi günü saat 10,30 da dairedede satışa hazır bulunmaları ve o gün kanuni kıymetini bulmadığı takdirde ikinci artırılması 8/4/942 Çarşamba günü aynı saatte yapılacağı ilân olunur. (1108)

Reklâm Değil, Hakikat:

Yurdumuzun her köşesinde dürüstlüğü, ucuzluğu ve bol çeşidlerle tanınmış:

Asrî Mobilya Mağazasını

gezmeden ve bir fikir almadan başka yerden MOBİLYA almamaları tavsiye ve mutliaka salonlarımızı gezmelerini rica ederiz. Bilhassa İngiliz karyoları ve Avusturya sandalyaları mevcuttur.

İstanbul Rıza Paşa yolu No. 66 Ahmet

Fevzi, Tel: 23407

Sayın Doktor Ve Eczacılar

Halkımızın Dikkat Nazarına:

ASKALİTİN EFFERVESAN

MİDE, BARSAK, KUM HASTALIKLARINA KARŞI

Kullanılan ilâcı, bu kerre mevadî iptidâyesine geldiği cihetle mebzul miktarda Eczane ve Eczacı Depolarında bulunduğunu saygılarımızla arz ederim.

A. NES'ET USMAN LABORATUVARI, İSTANBUL

İNŞAAT FEN MEMURU ARANIYOR

DEMİR VE TAHTA FABRİKALARI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Nafia Fen mektebi inşaat kısmından mezun ve asgari 10 senelik tecrübesi olduğuna dair vesak ibraz edebilecek bir inşaat Fen Memuruna ihlâ yaonuz vardır. Fabrikamızda kendisine verilecek vazife inşaat kontrolörlüğüdür. Tabloların evrakı müşitelerle birlikte Fabrikamız Müdüriyetine müracaatları ilân olunur.

Sayın Doktor ve Eczacıların Nazarı Dikkatine

Bir müddettenberi iptidâi maddelerinin noksanından dolayı piyasaya çıkarmaya devam edemediğimiz

FOSFOGENOL, KİNİOTİN «Basit ve arsenikal»

Sikatrin II, Mazon Meyva Tuzu, Gastrodin Toz

müstahzarları yeniden ihzara başladığımız ve piyasaya lüzumu miktarda verileceğini arz ve ötedenberi bu müstahzarlara karşı gösterilen büyük güven ve ilgiye devamlarını rica ederiz.

MAZON ve BOTTON ECZA DEPOSU :

Aşir efendi Cad. No. 31 İstanbul

İstanbul Levazım Âmirliği Satın Alma Komisyonu İlanları

Beherine 20 lira tahmin edilen 25 adet yangın söndürme aleti alınacaktır. Pazarlıkla eksiltilmesi 19/3/942 Perşembe günü saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 75 liradır. Nümunesi komisyonunda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyonla gelmeleri. (623 - 3329)

Beher çiftine 1050 kuruş tahmin edilen 200 çift lâstik çizme alınacaktır. Pazarlıkla eksiltilmesi 19/3/942 Perşembe günü saat 15,30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 157 lira 50 kuruştur. Nümunesi komisyonunda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyonla gelmeleri. (3331-625)

Beher kilosuna 93 kuruş tahmin edilen 45 ton ağır eti alınacaktır. Pazarlıkla eksiltilmesi 20/3/942 Cuma günü saat 15 de Tophanede Ist. Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 3138 lira 75 kuruştur. Şartnamesi komisyonunda görülür. Tabloların belli vakitte komisyonla gelmeleri. (631-3445)

Pangaltıda eski Yedek Subay okulu binasında bulunan buluşuk yıkama makinesi yerinden sökülerek ambalajı yapılacaktır. Pazarlıkla eksiltilmesi 20/3/942 Cuma günü saat 14 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi komisyonunda görülür. İsteklilerin tekli edebilecekleri fiyat üzerinden kat'i teminatlarla belli saatte komisyonla gelmeleri. (632-3446)

Cengelköyünde eski Kuleli mektebi binasının elektrik tesisatı tamir ettirilecektir. Pazarlıkla eksiltilmesi 26/3/942 Cuma günü saat 14,30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kesif bedeli 938 lira 30 kuruştur. İlk teminatı 70 lira 37 kuruştur. Kesif ve şartnamesi komisyonunda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyonla gelmeleri. (633-3447)

Beherine beş kuruş tahmin edilen 250.000 adet kadar halkasile beraber çanta çengel alınacaktır. Pazarlıkla eksiltilmesi 24/3/942 Salı günü saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 937 lira 50 kuruştur. Nümunesi komisyonunda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyonla gelmeleri. (636 - 3529)

Beherine 120 kuruş tahmin edilen 10.000 adet can kurtaran ipi alınacaktır. Pazarlıkla eksiltilmesi 24/3/942 Salı günü saat 14,30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 900 liradır. Nümunesi komisyonunda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyonla gelmeleri. (638-3531)

Erkekli dişli 179.600 adet küçük alüminyum kapsol alınacaktır. Pazarlıkla eksiltilmesi 20/3/942 Cuma günü saat 15,30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 2334 lira 80 kuruş, kat'i teminatı 350 lira 25 kuruştur. Nümunesi komisyonunda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyonla gelmeleri (637-3530)

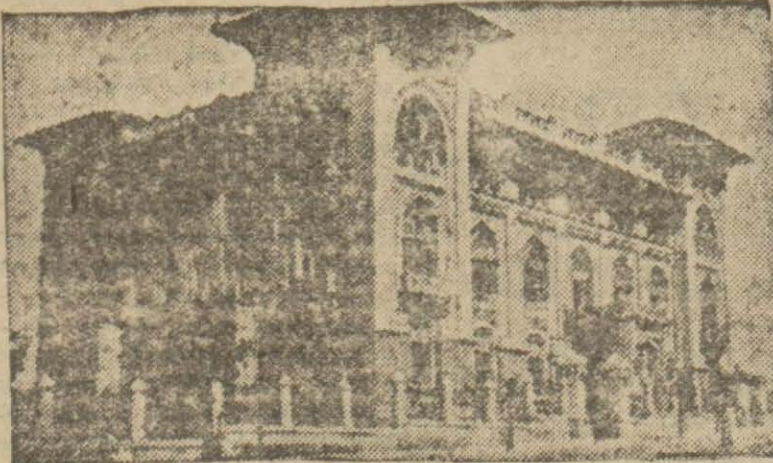
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kurulmuş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lira bulunanlara her sene 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmişlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar sene 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kanun tarihlerinde çekilecektir.